

ZPRÁVA Z EVALUACE PROJEKTU ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY V MOLDAVSKU

**Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi
v povodí řeky Reut
2006 – 2008**

listopad 2012

Evaluační tým:

Hlavní evaluátorka: Marie Körner

Expert na vodní hospodářství, hydrogeologii a ochranu životního prostředí: Jiří Pištora

Expert na hydrologii a vodní hospodářství: Daniel Kurka

Junior expert na vodní hospodářství a numerické modelování: Zdeněk Brunát

IDENTIFIKAČNÍ FORMULÁŘ

Partnerská země (země realizace): Moldavsko	Projektové lokality: Kišiněv Povodí řeky Reut
Název projektu v českém a anglickém jazyce: Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut 2006 – 2008 (RP 11/2006) Monitoring surface water and flood protection in the Reut River Basin 2006 – 2008 (RP 11/2006)	Sektorové zaměření: Obecná ochrana životního prostředí
Gestor: Ministerstvo životního prostředí ČR Vršovická 1442/65 10010 Praha 10, (+420) 267121111, posta@mzp.cz , www.mzp.cz	Realizátor: Aquatest a.s. Geologická 988/4 15200 Praha 5 www.aquatest.cz
Období realizace – měsíc/rok zahájení projektu: srpen 2006	Měsíc/rok ukončení projektu: listopad 2008
Celkové čerpání v CZK ze ZRS ČR: 6 078 000 CZK včetně DPH	Celkové čerpání v CZK včetně spolufinancování: 6 078 000 CZK včetně DPH
Další donoři podílející se na projektu: -	
Autoři evaluační zprávy: Marie Körner, Jiří Pištora, Daniel Kurka, Zdeněk Brunát	
Datum, podpisy: listopad 2012	
Marie Körner	
Jiří Pištora	
Daniel Kurka	
Zdeněk Brunát	

Tato zpráva z evaluace projektu Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut, 2006 – 2008 (RP 11/2006), byla financována MZV ČR. Názory v ní uvedené jsou názory výhradně evaluátorů/autorů a nemohou být v žádném případě vykládány jako oficiální pozice MZV ČR. Evaluátoři/autoři by rádi poděkovali všem zúčastněným stranám zejména pro jejich pozitivní přístup, cenné podněty a připomínky.

1. SHRnutí

1.1. POPIS PROJEKTU A KONTEXTU EVALUACE

Projekt Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut byl realizován v letech 2006-2008 ze zdrojů zahraniční rozvojové spolupráce („ZRS“) ČR s rozvojovým záměrem: „Zlepšení úrovně protipovodňové ochrany v Moldavsku“. V rámci evaluace byl tento cíl částečně přeformulován, rozvojovým záměrem projektu bylo podle našeho názoru „Zlepšení úrovně informací potřebných k přípravě protipovodňových opatření v Moldavsku“ vybudováním systému, který bude poskytovat rychlé a přesné informace o stavu povrchových vod a k jejich prognóze (cíle projektu).

Evaluovaný projekt byl prvním v Moldavsku, jehož cílem bylo vybudování a zavedení automatických monitorovacích hydrologických stanic a hlášené služby. Realizátor projektu (firma Aquatest a.s.) ve spolupráci s příjemcem Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS) vybral vhodnou lokalitu (povodí řeky Reut), na kterém měl být vytvořen ucelený systém sběru, přenosu, zpracování, analýzy a interpretace pravidelných informací o vodní hladině a možných kritických stavech.

Hlavním cílem evaluace bylo získat objektivně podložené informace využitelné při rozhodování MZV ve spolupráci s ČRA o celkové perspektivě a budoucím zaměření ZRS ČR v Moldavsku v sektoru životního prostředí v oblasti hydrometeorologie a klimatologie.

Postup hodnocení byl srovnávací, neexperimentální: oblasti intervence/realizace projektů a příjemci projektů byly srovnávány před a po implementaci projektů. Údaje o výchozím stavu byly srovnávány s údaji k stavu po dokončení projektu - v době provádění hodnocení. Tento postup neumožnil přesvědčivě demonstrovat vztah mezi hodnocenou intervencí a koncovým stavem jako výstupem projektu (jeho kauzalitu), avšak je to jediný proveditelný postup, pokud není k dispozici žádná oblast nebo skupina jako referenční. Teoreticky by bylo možné srovnat cílové skupiny zapojené do projektu se skupinami se stejnými charakteristikami, které do projektu zapojeny nebyly. Tato možnost je však prakticky vyloučená vzhledem k tomu, že takové skupiny nelze z časových důvodů a nedostatku informací identifikovat. Přínos projektu k výsledným změnám byl tedy hodnocen dle časového rozlišení.

Metodologie hodnocení byla navržena s ohledem na cíle evaluace a očekávání zadavatele a vychází v hlavní míře z požadavků na hodnocení podložené důkazy. Evaluační matice včetně evaluačních otázek byla konzultována s referenční skupinou a akceptována zadavatelem. Zvolený přístup k evaluaci byl participativní, čímž bylo dosaženo úzkého zapojení hlavních účastníků a dalších příslušných zdrojů informací jak z veřejného, tak i ze soukromého sektoru včetně cílových skupin.

Evaluace se uskutečnila ve třech fázích – přípravné (úvodní fáze před fází terénního šetření, zaměřené na konsolidaci a odsouhlasení evaluačních otázek a shromažďování podkladů pomocí rešerše informací a rozhovorů), terénní (projektová úroveň, kde byla ověřena platnost získaných poznatků a strategických informací a byly shromažďovány další údaje o konkrétních výsledcích a přínosech projektu a faktorech neúspěchu a to dle evaluačních otázek a metodiky a v souladu s cíli evaluace) a závěrečné (údaje získané v přípravné a terénní části byly analyzovány, tříděny a posuzovány ve vztahu k položeným otázkám).

1.2. NEJDůLEŽITĚJŠÍ ZJIŠTĚNÍ A ZÁVĚRY

Níže je kvantifikace závěrů dle zjištění kategorizovaných podle jednotlivých evaluačních kritérií.

Evaluační kritérium		Hodnocení
Relevance		Vysoká
Efektivnost / Účelnost		Spíše nízká
Efektivita / Hospodárnost		Spíše vysoká
Udržitelnost		Spíše nízká
Dopad		Nízký
Průřezová témata	Dobrá správa věcí veřejných	Spíše vysoká
	Lidská práva a gender	Vysoká
	Šetrnost k životnímu prostředí	Vysoká
Vizibilita ZRS ČR		Nízká

Relevance

Moldavsko patřilo ve sledovaném období dle Usnesení vlády České republiky č. 302/2004 mezi prioritní země ZRS ČR (a patří mezi ně i nadále v období 2010-2017). Spolupráce v oblasti hydrometeorologie a klimatologie byla zahrnuta mezi priority v Programu rozvojové spolupráce mezi Českou republikou a Moldavskem na období 2006 – 2010 (kapitola 8, sektor životního prostředí).

Projekt odrážel potřebu SHS vybudovat účinný monitorovací systém poskytující rychlé a přesné informace o stavu povrchových vod, sloužící k předpovědi vývoje stavu vod ve sledovaném území. SHS před tímto projektem nedisponovala automatickými stanicemi a monitoring povrchových vod byl prováděn na základě měření místních pozorovatelů v profilech zřízených v době, kdy bylo Moldavsko součástí Sovětského svazu. Data získávaná pomocí nových automatických stanic jsou vysoce relevantní pro subjekty AAM, která řídí nakládání s povrchovými vodami a pro SPCSE, která zajišťuje řešení krizových situací, tedy povodňové situace.

Celkově lze projekt z hlediska **relevance** hodnotit jako **vysoce relevantní**.

Efektivnost / účelnost

Projekt vybudoval pět nových automatických monitorovacích stanic včetně hlásné služby v povodí řeky Reut, které leží celou svou plochou na území Moldavska. Automatické monitorovací stanice v Telenesti, Jeloboc, Seirova, Cubolta a Balti předávají prostřednictvím GSM modulů data na server centrálního pracoviště.

Zvolené technologie a software jsou i v současné době na špičkové úrovni, jsou tedy schopny při náležitém způsobu obsluhy a údržby rychle poskytovat přesná data. Jedná se tedy o silný nástroj pro monitoring povrchových vod, který dosud v Moldavsku neexistoval.

Zaměstnanci SHS však stále mají přes provedená školení i praktický nácvik problém s osvojením dodaných technologií a jejich využití v praxi, tudíž dodaná technologie v rámci projektu je téměř nevyužívána.

Celkově lze tedy **efektivnost / účelnost** projektu hodnotit jako **spíše nízkou**.

Efektivita / hospodárnost

Realizátor evaluovaného projektu prováděl vyúčtování nákladů pro zvolené časové období dle položek, čímž přispěl k transparentnosti finančního řízení projektu. Výše jednotkových cen rozpočtových položek odpovídá výši cen obvyklých na trhu u zakázek obdobného charakteru a náročnosti. V důsledku nerealnosti finančního zajištění projektem předpokládaných datových vstupů (digitální model reliéfu terénu) byl v průběhu projektu omezen rozsah zpracování hydrologického modelu, kdy byl zpracován jednodušší model pro ilustraci možností a způsobu práce s programem HEC-RAC. Nevyužití finanční prostředky byly účelně využity pro výstavbu dalších monitorovacích stanic (Seirova, Cubolta), které původně nebyly projektovány.

Za efektivní však nelze považovat placení cla a DPH za dodávaný materiál a přístroje v rámci projektu rozvojové spolupráce v důsledku neexistence dohody, jež by zajišťovala osvobození rozvojové pomoci od cla a DPH. Sjednání dohody však gestor projektu nemohl ovlivnit.

Průběh prací byl s nevýznamnými dílčími odchylkami v souladu časovým plánem, což bylo dokládáno etapovými zprávami.

Z výše uvedených důvodů hodnotíme **efektivitu** s ohledem na celkový přínos projektu jako **spíše vysokou**.

Udržitelnost

Data a informace získané v průběhu projektu nejsou SHS dále doplňována dalšími daty ani zhodnocována, SHS data nevyužívá a nerozvíjí. V současné době jsou data z automatických stanic pouze archivována na serveru, pracovníci SHS neprovádějí jejich verifikaci ani s nimi dále nepracují.

Technický stav monitorovacích stanic resp. funkčnost jejich vybavení je nízká, pravidelná údržba a kontrola jejich funkčnosti nebyla zaznamenána.

V průběhu terénní fáze evaluace byly dvě z pěti stanic nefunkční, v třetí, osazené dvěma senzory, byl rozdíl měření obou senzorů násobně překračující přijatelnou odchylku. Oprava a výměna nefunkčních komponent byla iniciována po diskuzích s evaluačním týmem.

V současné době není z finančních důvodů možné, aby SHS samostatně rozvíjela síť měřících stanic. SHS se stále potýká s velmi vysokou fluktuací zaměstnanců i s negativními následky odlivu školených

pracovníků. Její ekonomická situace neumožňuje nákup potřebných náhradních dílů, pravidelnou údržbu či případné rozšíření měření v daných monitorovacích stanicích. Další rozvoj v této oblasti je odkázán na mezinárodní rozvojovou pomoc. Tyto skutečnosti vedly evaluační tým k názoru, že absorpční kapacita instituce byla přeceněna.

Celkově lze **udržitelnost** projektu označit za **spíše nízkou**.

Dopady

Data z automatických stanic jsou archivována a to pouze v nezpracované neverifikované podobě, při poskytování dat dalším dotčeným institucím jsou využívána data poskytnutá pozorovateli.

Mapy záplavových čar pro povodí řeky Ciulucu Mic ani vzorový projekt protipovodňových opatření nemá SHS, stejně jako AAM, MŽP či dotčené obce, k dispozici.

V důsledku vybudování automatických měřících stanic tedy žádné změny, stejně jako změny v úrovni ochrany před povodněmi, nastaly.

Dopad na příjemce projektu SHS je nízký, jelikož proškolení zaměstnanci již v SHS nepracují.

Celkově lze **dopady** projektu označit za **nízké**.

Řádná (demokratická) správa věcí veřejných

Vedení a zaměstnanci SHS byli do projektu zapojeni, AAM a SPCSE byli o projektu informováni, ale aktivně se jej neúčastnili. Úřady místní samosprávy o projektu informovány nebyly.

Aquatest a.s. podával informace o provedených pracích v pravidelných ročních zprávách, ve kterých byl i strukturovaný přehled využitých finančních prostředků. MŽP kontrolovalo soupis provedených prací na základě zpráv Aquatest a.s. i nezávislým finančním auditorem.

Celkově lze **řádnou (demokratickou) správu věcí veřejných** označit za **spíše vysokou**.

Dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen

Reálnými či potenciálními příjemci projektu byly rovnoměrně jak muži, tak ženy.

V případě hlavního příjemce projektu SHS byly školeny jak ženy, tak muži, praktického předávání know-how se účastnili s ohledem na fyzickou náročnost převážně muži. Celkově tvoří osmdesát procent zaměstnanců SHS ženy.

Celkově lze tedy míru **dodržování lidských práv i rovnost mužů a žen** hodnotit jako **vysokou**.

Šetrnost k životnímu prostředí

Projekt byl šetrný k životnímu prostředí a klimatu a negativně jej neovlivňoval.

V budoucnu lze očekávat, že přínosy projektu budou mít nepřímý pozitivní dopad na životní prostředí při zvýšených vodních stavech, kdy bude možné včasnou regulací či realizací protipovodňových opatření na toku eliminovat plochu rozlivu a tím i snížit i rizika vyplývající např. z infiltrace zatopených toxických látek či látek závadných pro přírodní prostředí.

Význam projektu pro ochranu lidského zdraví a majetku v případě zvýšených vodních stavů je evidentní.

Z těchto důvodů hodnotíme **šetrnost k životnímu prostředí** jako **vysokou**.

Vizibilita ZRS ČR

O celkové realizaci projektu ZRS ČR nejsou informováni zástupci dotčených úřadů místní samosprávy ani občané dotazovaní evaluačním týmem. Dle získaných informací chybí dostatečná informovanost také o existenci měření hladin resp. průtoků na měřících profilech vystavených z finančních prostředků ZRS ČR či sběru dat pro tvorbu map záplavových čar či jejich existenci.

Dodané zařízení (box s automatickou řídicí jednotkou) je označeno nálepkami s logem ZRS ČR, nicméně toto zařízení je umístěno v uzavřené měřící stanici, která není nijak označena.

Z těchto důvodů hodnotíme **vizibilitu** jako **nízkou**.

1.3. DOPORUČENÍ

1.3.1. Doporučení k projektové tématice a pokračování ZRS

Doporučení	Hlavní adresát	Stupeň závažnosti
Nadále podporovat projekty, které na sebe navazují a vzájemně se posilují a jejichž monitoring a evaluace poukazují na pravděpodobnost udržitelnosti, přidané hodnoty, dopadu	ČRA	1
Doporučujeme u budoucích projektů zpracovat do 3 měsíců od zahájení programu/projektu Inception Report (úvodní zprávu), zahrnující případné modifikace a změny v institucionálním zakotvení projektu, v předávacím plánu projektu, doplnění potřebných vstupních dat, upřesnění technického/finančního rámce a aktualizace logického rámce včetně vyhodnocení rizik udržitelnosti výstupů projektu a pravděpodobnosti jejich praktického využití	ČRA	1

1.3.2. Doporučení procesního a systémového charakteru

Doporučení	Hlavní adresát	Stupeň závažnosti
Angličtina jako jazyk projektových dokumentů a evaluačních zpráv	MZV, ČRA	1
Finanční monitoring projektu a strukturovaný rozpočet dle vstupů projektu	ČRA	1
Detailní phasing out plan/předávací plán	ČRA	1
Finanční prostředky na evaluaci projektů ve výši minimálně 3% celkového finančního objemu hodnoceného projektu	MZV	2
Zajištění finančních prostředků na vizibilitu projektů ZRS ČR	MZV	3

Obsah:**1. SHRNU TÍ**

- 1.1. POPIS PROJEKTU A KONTEXTU EVALUACE
- 1.2. NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZJIŠTĚNÍ A ZÁVĚRY
- 1.3. DOPORUČENÍ

2. ÚVOD1**3. INFORMACE O PROJEKTU1**

- 3.1. ŘEŠENÝ PROBLÉM V KONTEXTU ROZVOJE MOLDAVSKA1
- 3.2. POPIS PROJEKTU.....3
- 3.3. VÝVOJ REALIZACE PROJEKTU6
- 3.4. KLÍČOVÉ PŘEDPOKLADY A RIZIKA7
- 3.5. REALIZÁTOR.....8

4. METODOLOGIE EVALUACE8

- 4.1. METODY SHROMAŽDOVÁNÍ INFORMACÍ.....9
- 4.2. ZŮČASTNĚNÉ STRANY.....9
- 4.3. EVALUAČNÍ TÝM.....10

5. EVALUAČNÍ ZJIŠTĚNÍ.....11

- 5.1. RELEVANCE11
- 5.2. EFEKTIVNOST / ÚČELNOST14
- 5.3. EFEKTIVITA / HOSPODÁRNOST15
- 5.4. UDRŽITELNOST.....17
- 5.5. DOPADY.....18
- 5.6. PRŮŘEZOVÉ PRINCIPY ZRS ČR18
- 5.7. JAK BYLA ZAJIŠTĚNA VIZIBILITA ZRS ČR?19

6. ZÁVĚRY EVALUACE20

- 6.1. RELEVANCE20
- 6.2. EFEKTIVNOST / ÚČELNOST20
- 6.3. EFEKTIVITA / HOSPODÁRNOST20
- 6.4. UDRŽITELNOST.....21
- 6.5. DOPADY.....21
- 6.6. PRŮŘEZOVÉ PRINCIPY ZRS ČR21
- 6.7. JAK BYLA ZAJIŠTĚNA VIZIBILITA ZRS ČR?22

7. DOPORUČENÍ23

- 7.1. DOPORUČENÍ K PROJEKTOVÉ TÉMATICE A POKRAČOVÁNÍ ZRS23
- 7.2. DOPORUČENÍ PROCESNÍHO A SYSTÉMOVÉHO CHARAKTERU23

8. PŘÍLOHY25

- A. Seznam zkratk
- B. Seznam prostudovaných dokumentů
- C. Seznam interview a skupinových diskusí v ČR a partnerské zemi
- D. Shrnutí zprávy v anglickém jazyce
- E. Zadávací podmínky
- F. Evaluační matice
- G. Organizační schema SHS
- H. Informační schema při povodňových stavech
- I. Mapa pozorovacích bodů v Moldavsku
- J. Výběr fotografií z evaluační mise

2. ÚVOD

Předmětem evaluace je projekt „Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut“ (RP 11/2006) realizovaný v letech 2006 – 2008 ze zdrojů ZRS ČR. Projekt byl realizován společností Aquatest a.s. v gesci Ministerstva životního prostředí, jeho příjemcem je Státní hydrometeorologická služba Moldavska (Serviciul Hidrometeorologic de Stat - SHS).

Tento projekt byl prvním v Moldavsku s cílem podpořit vybudování a zavedení hlášené služby s použitím elektronického sběru, zpracování, analýzy, interpretace a přenosu pravidelných informací o vodní hladině a možných kritických stavech. Povodí relativně malé, ale významné řeky Reut, která se vlévá do Dněstru, bylo zvoleno jako pilotní oblast.

Zadavatelem evaluace je Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci („MZV-ORS“). Řešitelem evaluace je společnost 4G consite s.r.o., vedoucí evaluátorkou je paní Marie Körner, složení evaluačního týmu je uvedeno v kapitole 4.3.

Hlavním cílem evaluace je analyzovat a objektivně vyhodnotit podložené závěry, dále využitelné při rozhodování MZV ve spolupráci s Českou rozvojovou agenturou (dále „ČRA“) o celkové perspektivě a budoucím zaměření ZRS ČR v Moldavsku v sektoru obecná ochrana životního prostředí - protipovodňová opatření (dle členění OECD-DAC)¹ resp. informace pro rozhodování o realizaci projektů podobného typu také v dalších partnerských zemích ZRS ČR.

Za účelem získání těchto informací byl projekt, v souladu s požadavky zadavatele, hodnocen z hlediska mezinárodně uznávaných evaluačních kritérií OECD-DAC, tj. relevance, efektivity, efektivnosti, udržitelnosti a dopadů a také z hlediska uplatnění průřezových principů ZRS ČR, kterými jsou řádná (demokratická) správa věcí veřejných, šetrnost k životnímu prostředí a klimatu a dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen.² Zároveň bylo doplněno kritérium vizibility ZRS ČR.

V průběhu evaluace se evaluační tým zaměřil zejména na zodpovězení evaluačních otázek, zpracování dílčích zjištění a z nich vyplývajících závěrů. Jelikož hodnocený projekt byl ukončen již na konci roku 2008, evaluační tým se zaměřil především na zhodnocení jeho dlouhodobých dopadů na cílové skupiny a udržitelnost výsledků projektu včetně vhodnosti celkové koncepce v podmínkách příjemce. Současně byla posouzena intervenční logika projektu a analyzovány klíčové předpoklady a rizika pro dosažení cílů. S ohledem na zjištěné nedostatky v intervenční logice byla provedena její částečná rekonstrukce (viz kap. 3.2.).

Klíčovým výstupem evaluace jsou doporučení pro aktéry ZRS ve vztahu k možné návaznosti na hodnocený projekt při plánování další ZRS v Moldavsku a dále doporučení širšího či procesního charakteru pro řízení a realizaci ZRS, resp. ponaučení pro řízení procesu evaluace.

3. INFORMACE O PROJEKTU

3.1. ŘEŠENÝ PROBLÉM V KONTEXTU ROZVOJE MOLDAVSKA

Moldavsko hraničí s Ukrajinou a Rumunskem, má rozlohu 33 851 km² (960 km² zabírají vodní plochy) a okolo 3 657 000 obyvatel³, z nichž žije 47% ve městech, 650 000 v hlavním městě Kišiněv⁴. Území se administrativně dělí na 32 raionů, 3 municipality (Balti, Bender, Kišiněv), autonomní území Gagauzia a územní jednotku Podněstří.

Země byla těžce postižena přechodem v roce 1991, kdy se po rozpadu Sovětského svazu stala samostatným státem. Hrubý domácí produkt (HDP) se mezi léty 1989 a 2000 snížil o dvě třetiny, s negativním dopadem na příjmy, finanční bilanci, investice a spotřebu jak ve státním, tak soukromém sektoru; většina obyvatel žila pod hranicí chudoby. Nezaměstnanost se značně zvýšila a emigrace populace

¹ Výbor pro rozvojovou pomoc - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

² Průřezové principy jsou blíže definovány v Koncepci ZRS ČR na r. 2010-17 (k dispozici na webových stránkách www.mzv.cz/pomoc)

³ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/md.html>

⁴ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/md.html>

v pracovním věku se stala výraznou součástí pracovního trhu. (Převody plateb od občanů žijících a pracujících v zahraničí hrají nadále důležitou roli; v roce 2010 činily 23.2% HDP⁵). Bezprecedentní sucho v roce 2007 a přechodný zákaz dovozu moldavského vína do Ruska v roce 2006 dále zhoršily stav moldavské ekonomiky, ale zároveň přinutily zemi k diverzifikaci exportu. Moldavsko nemá významné deposity minerálů; ekonomika země je závislá především na zemědělství včetně pěstování ovoce, zeleniny, vína a tabáku a na dovozu energie z Ruska přes Ukrajinu. Ekonomické reformy byly pomalé. Primární cíl vlády - integrace do EU - do určité míry podpořila rozvoj směrem k tržnímu hospodářství a udělení obchodních priorit EU by mělo vést k většímu růstu, ale faktory jako požadavky na vysoký standard kvality exportních výrobků, slabá kapacita státní správy, byrokratické zájmy, vysoké ceny pohonných hmot a zdrženlivost zahraničních investorů tento růst brzdí.

Země tak zůstává přes nedávné pokroky v ekonomickém rozvoji nadále jednou z nejchudších v Evropě. Podle odhadů žilo v roce 2010 21.9% obyvatel pod hranicí chudoby.⁶ Na podzim 2009 alokoval Mezinárodní měnový fond (MMF) Moldavsku 186 miliónů USD na pokrytí naléhavých rozpočtových potřeb a vláda podepsala v lednu 2010 novou smlouvu s MMF na 574 miliónů USD; v roce 2010 rostl HDP okolo 7% ročně, inflace přesahovala 7%. Nezaměstnanost ve stejném roce dosáhla 7,4%.⁷

Důležitou roli v moldavské ekonomice hraje rostoucí rozvojová spolupráce. V roce 2010 dosáhla 468 miliónů USD (7,5% hrubého národního důchodu) s podílem bilaterální pomoci 26%⁸. Podle stejného zdroje byli hlavními dárči instituce Evropské unie (přes 26%), MMF (okolo 13%), následováni Mezinárodní rozvojovou asociací (IDA) Skupiny Světové banky, USA, Švédskem, Globálním fondem pro boj s AIDS, tuberkulózou a malárií (The Global Fund), Německem a Rumunskem. Nejvyšší podíl měl sektor *governance and civil society* (26%) následován sektorem *social infrastructure and services* (17%) a zemědělstvím (14%). Zajímavý pohled na absorpční kapacitu rozvojové pomoci nabízí publikace *Evaluation of Moldova's Absorption Capacity of External Assistance*⁹.

V souladu s Vládním rozhodnutím č.12, datovaném 19 ledna 2010, *the State Chancellery* je národní autoritou pro koordinaci rozvojové spolupráce, zodpovědná za programování, monitoring a evaluaci zahraniční pomoci. V tomto procesu ji reprezentuje *the Division for External Assistance*. *Sector Councils* podporují *the State Chancellery* ve správě a vyhodnocení dopadů. Aktivita se soustřeďují na zvýšený přístup a transparentnost informací o zahraniční rozvojové spolupráci v Moldavsku, dodržování národní směrnice o koordinaci rozvojové spolupráce z roku 2010, posílení propojení mezi rozvojovými partnery, vládou a občanskou společností za účelem zvýšení dopadů rozvojové pomoci. Záměrem je aby se národní rozvojové dokumenty staly referencí pro donory. Hlavním střednědobým strategickým plánovacím dokumentem definujícím rozvojové cíle na 2008-2011 byla *The National Development Strategy*.

Česká republika realizuje projekty rozvojové spolupráce v Moldavsku od roku 2001. Ve sledovaném období patřilo Moldavsko dle Usnesení vlády České republiky č. 302/2004 mezi prioritní země ZRS ČR (a patří mezi ně i nadále v období 2010-2017). Spolupráce v oblasti hydrometeorologie a klimatologie byla zahrnuta mezi priority v Programu rozvojové spolupráce mezi Českou republikou a Moldavskem na období 2006 – 2010 (kapitola 8, sektor životního prostředí). Dohoda, jež by zajišťovala osvobození rozvojové pomoci od cel a DPH nebyla do listopadu 2012 podepsána, což mělo negativní daňové implikace¹⁰.

Zahraniční spolupráce s Moldavskem se soustřeďuje především na sektory vzdělávání, zásobování vodou a sanitace, ostatní sociální infrastruktura a služby, zemědělství, lesnictví a rybolov a obecná ochrana životního prostředí. Celkový rozpočet ZRS ČR v období 2005-2010 činil 307 526 540 CZK (16 813 013 USD). V sektoru obecná ochrana životního prostředí se kromě evaluovaného projektu realizovala „Studie proveditelnosti modernizace systému protipovodňové ochrany v povodí řeky Prut“, jejíž výstupy byly použity jako podkladový materiál pro zadávací dokumentaci veřejné zakázky na projekt „Varovný povodňový a monitorovací systém na řece Prut – Moldavsko“ (který na evaluovaný projekt

⁵ <http://econ.worldbank.org/>

⁶ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/md.html>

⁷ Annual Report on External Assistance to Moldova, State Chancellery of the Republic of Moldova, Chisinau, June 2012

⁸ <http://www.oecd.org/dac/aidstatistics/1901379.gif>

⁹ Corina Gaibu, Leonid Litra, Valentin Lozovanu, Viorel Gîrbu. Evaluation of Moldova's Absorption Capacity of External Assistance. Chisinau, 2011. © IDIS Viitorul, 2011.

¹⁰ Dohoda mezi vládou České republiky a Moldavské republiky o rozvojové spolupráci byla podepsána 23.11.2012.

navazuje). Sektor obecná ochrana životního prostředí je zahrnut i do programu rozvojové spolupráce s Moldavskem pro roky 2011-2017.

Návrh na projekt předložila Státní hydrometeorologická služba Moldavska, pro kterou se po katastrofálních povodních v devadesátých letech stal rychlý monitoring hladin a průtoků řek prioritní. Před zahájením tohoto projektu byl hydrologický monitoring na území Moldavska prováděn na profilech zřízených v rámci monitorovací sítě Sovětského svazu. Měření úrovně hladin v tocích bylo prováděno ručním měřením úrovně hladiny vody od geodeticky výškově zaměřených železných kúlů, které tvoří v daném profilu měrné body a následným přepočtením na absolutní nadmořské výšky. Tato měření pro SHS provádí pozorovatelé, místní obyvatelé, kteří ve dvanáctihodinových intervalech odečítají úroveň hladin v řece, vždy v 8 a 20 hodin. V případě krizových situací provádí měření každé 4 hodiny, v případě potřeby i častěji. Změřenou hodnotu zapisují duplicitně do dvou deníků, které jednou měsíčně posílají na příslušné pracoviště SHS (Balti, Kišinev). V případě monitorovacích profilů na řece Reut předávají pozorovatelé informace o úrovni hladiny denně telefonicky na centrální pracoviště v Kišinevě. Na základě dodaných informací pak pracovníci z oddělení hydrologických předpovědí ručně vynášejí na milimetrový papír vývoj hladiny v řece a následně využívají pro předpověď vývoje průtoků v jednotlivých částech toku.

SHS takto provádí v Moldavsku měření na celkem 46 profilech, z nichž je 22 prioritních. Informace o úrovni hladiny v řece jsou denně doručovány telefonicky či telegrafem na centrální pracoviště SHS pro vytváření hydrologických předpovědí. Ve zbylých profilech je prováděno měření hladin, které jsou pak zahrnuty do hydrologické ročenky a hydrologického katastru.

Protipovodňová opatření jsou v Moldavsku dominantně reprezentována podélnými zemními valy vystavěnými v dobách Sovětského svazu. Materiál, ze kterého jsou zhotoveny, je zřejmě heterogenní, technická dokumentace jejich skutečného provedení není k dispozici. Tyto valy jsou dnes na mnoha místech porušeny (např. při výstavbě infrastruktury apod.), a ani v místech kde nejsou viditelné známky porušení, nelze zaručit kvalitní provedení hrází a tím i jejich odolnost v případě povodní. Celkově lze tedy říci, že v době před zahájením projektu byla protipovodňová ochrana osob a majetku v Moldavsku velmi omezená.

Stav hydrologické monitorovací sítě před zahájením projektu neumožňoval rychlé a přesné měření v četnosti dostatečné pro zachycení nástupu hladin v tocích. V případě vzestupu úrovně hladiny v řece byla tato informace zjištěna až dalším následujícím měřením, což mohlo v extrémním případě znamenat až dvanáctihodinové zpoždění, neboť pozorovatelé měří v pravidelných intervalech. V případě vzestupů hladin může pak být i samotný pohyb v blízkosti řeky nebezpečný. Předpovědi vývoje výšky hladin a průtoků v řekách vynášejí na milimetrový papír také neumožňují rychlé operativní změny a přepočty dle aktuálních změn průtoku vody v řekách.

Pro přesné předpovědi a jejich rychlou aktualizaci je potřebné mít aktuální informace o nadmořských výškách úrovní hladin vody v řece resp. o průtocích v jednotlivých profilech. Evaluovaný projekt byl zaměřen na vytvoření sítě monitorovacích stanic na vzorovém povodí řeky Reut, které by umožnily automatický sběr dat a jejich přenos na centrální pracoviště pro jejich další zpracování a využití.

Součástí projektu bylo zároveň vytvoření digitálního hydrologického modelu v dílčím povodí řeky Reut, který by ve spojení s automatickými stanicemi demonstroval možnosti nového systému (automatická měření-hydrologický model). Celý projekt byl koncipován takovým způsobem, aby v průběhu jeho realizace byli školení experti SHS obeznámeni s moderní technikou a jejím používáním, zpracováním dat a vytvářením numerického modelu. Realizátor v rámci přípravy projektu předpokládal vytvoření map záplavových území spolu s návrhem protipovodňových opatření.

Na základě know-how, které bylo v průběhu projektu SHS předáno, měla být umožněna replikace na další povodí na území Moldavska, tj. vytvoření nové moderní hydrologické monitorovací sítě v Moldavsku spolu s potřebnými numerickými hydrologickými modely.

3.2. POPIS PROJEKTU

Dle informací získaných od zástupců gestora projektu (MŽP ČR) byl požadavek na realizaci uvedeného projektového tématu formulován z moldavské strany a zazněl během řady jednání mezi MŽP ČR a Ministerstva ekologie a přírodních zdrojů Moldavska. Jednání se uskutečnila na úrovni náměstků ministrů, požadavek zazněl z moldavské strany během návštěvy ministra MŽP ČR Libora Ambrozka v Moldavsku

v srpnu r. 2005 i na setkání ministrů obou zemí v dubnu 2006 kdy byl podepsán záměr spolupracovat v oblasti „programu monitoringu primárních vodních zdrojů a systematické ochrany vodních zdrojů před ekologickými zátěžemi“, který byl stvrzen podpisem Joint Statementu ze dne 21.4.2006, kde je uveden záměr implementovat rozvojové projekty mj. v oblasti „programu monitoringu primárních vodních zdrojů a systematické ochrany vodních zdrojů před ekologickými zátěžemi“.

Projekt Reut byl součástí spolupráce v oblasti hydrometeorologie a klimatologie. Konkrétním úkolem bylo posílení hydrologické a meteorologické monitorovací sítě a monitoringu kvality ovzduší.¹¹

Evaluated projekt „Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut“ (RP 11/2006) byl realizován v letech 2006 – 2008 ze zdrojů ZRS ČR v gesci Ministerstva životního prostředí. Byl realizován vítězným uchazečem - společností Aquatest a.s. - vzešlým z výběrového řízení veřejné zakázky zadávané gestorem projektu - Ministerstvem životního prostředí. Jeho přímým příjemcem byla Státní hydrometeorologická služba Moldavska (Serviciul Hidrometeorologic de Stat - SHS).

Tento projekt byl z prvních projektů ZRS MŽP na dané téma v Moldavsku s cílem podpořit vybudování a zavedení automatických monitorovacích hydrologických stanic a hlášené služby, které by na modelovém povodí vytvořily ucelený systém sběru, přenosu, zpracování, analýzy a interpretace pravidelných informací o vodní hladině a možných kritických stavech. Jako pilotní oblast bylo zvoleno povodí řeky Reut, která je pravostranným přítokem řeky Dněstr.

Matice logického rámce byla součástí projektového dokumentu. Cíle zahrnovaly mj. projektování protipovodňových opatření, které spadá pod *Agentie Apele Moldovei*. Ze dvou původních cílů se během realizace projektu vyvinulo pět. Tři nové cíle byly zformulovány v roční zprávě 2006, dva další, z nichž se jeden částečně překrýval s jedním s původních cílů, v roční zprávě 2007. Závěrečná zpráva z roku 2008 obsahuje tři cíle, z nichž dva jsou shodné s cíly uvedenými v roční zprávě 2007 a jeden s jedním s cílů formulovaných v roční zprávě 2006. Podobně je to s výstupy a aktivitami. Na základě rešerše dokumentace jsme dospěli k závěru, že realizátor přizpůsoboval komponenty logického rámce skutečnému vývoji projektu.

Indikátory a předpoklady k cílům, výstupům a aktivitám byly zformulovány ke všem komponentám logického rámce jenom v projektovém dokumentu. V ročních zprávách jsou předpoklady a rizika ohodnoceny vždy na další rok a jejich spojitost s LFA není na první pohled jasná. Z porovnání zpráv a dokumentů je ale zřejmé, že se jedná o předpoklady vztahující se k výsledkům (dopadům) projektu.

Projektový dokument identifikoval jako předpoklady nutné k dosažení cílů:

- Kooperace a zájem o realizaci komplexních monitorovacích systémů a protipovodňových opatření v zemi příjemce
- Zajištění finančních zdrojů na moldavské straně

Roční zprávy za rok 2006 a 2007 tyto předpoklady v podstatě opakují.

Pro možnost hodnocení parametrů, které má splňovat projekt zahraniční rozvojové spolupráce, jsme na základě získaných informací (z písemných podkladů, interview, diskuzí a pozorování v místě realizace) rekonstruovali logický rámec projektu. Vycházeli jsme přitom z původní matice, ale většinu komponentů jsme upravili podle našeho porozumění *teorie změny*. Při úpravě indikátorů jsme se řídili principem SMART.¹² Doplněny byly rovněž předpoklady, na kterých závisí úspěšnost projektu.

¹¹ http://www.mzv.cz/public/79/50/3/23252_14945_Moldavsko.doc

¹² Specific, measurable, achievable, relevant and time bound.

Zrevidovaná matice logického rámce

	Popis projektu (intervenční logika)	Objektivně ověřitelné ukazatele (indikátory)	Zdroje ověření ukazatelů	Předpoklady a rizika (klíčové externí faktory ovlivňující průběh a úspěšnost projektu)
Záměr	Zlepšení úrovně informací potřebných k přípravě protipovodňových opatření v Moldavsku	Do roku 2025 bude příjemce schopen po odborné a organizační stránce samostatně rozšířit vzorový projekt na celé území (960 km² vodních ploch) Moldavska	Webové stránky SHS, mapy povodňové ohroženosti pro všechna povodí, AAM, SPCSE, raiony, MŽP MD	
Cíle	Vybudování systému, který bude poskytovat rychlé a přesné informace o stavu povrchových vod a k jejich prognóze	Pět plně funkčních pravidelně kalibrovaných monitorovacích stanic Přesné a aktuální informace o stavu a jeho pravděpodobném vývoji dostupné 24 hodin denně Zaměstnanci SHS kompetentně obsluhují a plně využívají SW i HW vybavení získané v rámci projektu	SHS, webové rozhraní pro komunikaci s monitorovacími stanicemi, aktualizovaný hydrologický model s výstupy	Používání moderní technologie pro měření povrchových vod Používání digitálního modelu Know-how v SHS
Výstupy	1 Přehled a analýza výchozího stavu 2 Fungujících pět vzorových hydrologických stanic včetně varovné hlášené služby 3 Digitální hydrologický model a záplavová mapa pro vybraný úsek povodí. 4 Kapacity SHS jsou na úrovni potřebné k obsluze a replikaci moderních monitorovacích technologií	Počet vzorových buněk sítě (5 stanic) (rok 2007) Záplavová mapa pro Ciulucu Mic Vzorový digitální hydrologický model pro Ciulucu Mic (rok 2008) Počet absolventů školení a jejich funkce v SHS (rok 2008)	Dokumentace vzorových hydrologických stanic a protipovodňového projektu Záznamy o průběhu a výsledcích školení Předávací protokoly Dodací listy Provozní záznamy SHS	Zajištění pravidelné údržby, oprav a dodávek náhradních dílů Mapové (topografické) podklady vhodných měřitek Ochota zaměstnanců osvojit si a užívat v praxi moderní metody

Aktivity	• Rekognoskace terénu a zhodnocení vytipovaných lokalit • Vybudování a spuštění provozu vzorové sítě hydrologických stanic • Vyhodnocení dostupných dat o stavech vodních hladin • Posouzení topografických podkladů z hlediska vhodnosti pro vytvoření modelu terénu povodí • Vytvoření hydrologického modelu • Doplnění geodetických podkladů • Stanovení záplavových čar a návrh protipovodňových opatření • Vyškolení X pracovníků SHS v obsluze a údržbě monitorovacích stanic, vyhodnocování a interpretaci digitálních dat. • Vyškolení X pracovníků SHS v práci s programem HEC-RAS pro vypracování a úpravu matematického hydrologického modelu	Prostředky • Lidské zdroje • Cestovní náklady • Doprava • Zařízení a vybavení • Materiály • Software • Podklady (vč. překladů) • Subdodávky • Administrativní náklady/správní režie	Rozpočet celkem 6,078 mil. CZK vč. DPH (Celkový rozpočet v členění dle jednotlivých let)	Zajištění potřebných podkladů, povolení, odborníků, techniky ze strany Moldavska Fluktuace technických zaměstnanců SHS Jazykové znalosti
				Výchozí podmínky • Zajištění finančních prostředků SHS pro ekonomickou a finanční udržitelnost • Zájem o vlastnictví a přisvojení si SHS nových technologií

pozn.: černý text je původní matice logického rámce, červeně pak její doplněná-revidovaná verze evaluačním týmem.

3.3. VÝVOJ REALIZACE PROJEKTU

V roce 2006 byla provedena rekognoskace terénu spojená se sběrem geografických a hydrologických charakteristik, vytipování vhodných lokalit pro vybudování tří měrných profilů a vytipování dílčího povodí pro vzorový protipovodňový projekt. Bylo rovněž uskutečněno školení pracovníků SHS se software (SW) HYDRO 11.

V roce 2007 byly dokončeny stavební práce na třech vytipovaných profilech (Telenesti, Jeloboc, Balti), na nichž byly následně nainstalovány čidla a řídicí jednotky. Dokončené osazené automatické stanice byly předány SHS. Byla provedena školení pro pracovníky SHS v ČR pro práci s řídicími jednotkami M4106-G pomocí obslužného SW MOST (SW pro obsluhu řídicích jednotek monitorovacích stanic) a v programu HEC-RAS (program pro vytvoření hydrologického modelu) zaměřené na vytváření numerického hydrologického modelu. Dle zpráv realizátora byl zpracován vzorový hydrologický model, výstupy modelu však zaměstnanci v SHS již v době konání evaluační mise neměli k dispozici.

V roce 2008 byla provedena školení pracovníků SHS pro práci se SW AutoCAD, MOST (SW pro obsluhu řídicích jednotek monitorovacích stanic), HYDRO 11 (SW pro zpracování a vyhodnocení proudění měřeného pomocí vodoměrných vrtulí) a HEC-RAS (program pro vytvoření hydrologického modelu).

Rozpočet

#	Název položky	2006		2007		2008		CELKEM	
		Rozpočet	Výdaje	Rozpočet	Výdaje	Rozpočet	Výdaje	Rozpočet	Výdaje
1	Osobní náklady	552 755	552 755	822 885	822 885	1 084 685	1 002 932	2 460 325	2 378 572
2	Cestovní náklady	456 248	332 228	587 626	459 843	646 888	443 458	1 690 762	1 235 529
3	Vybavení a dodávky zboží	380 800	492 654	414 120	250 434	0	528 751	794 920	1 271 839
4	Přímé náklady v místě realizace	83 300	78 749	73 780	168 885	97 580	31 426	254 660	279 060
5	Subdodávky	0	0	99 960	220 704	317 730	115 612	417 690	336 316
6	Přímá podpora cílovým skupinám	0	0	66 640	93 887	99 960	60 996	166 600	154 883
7	Ostatní uznatelné přímé náklady	59 500	59 546	17 850	7 215	59 500	74 280	136 850	141 041
8	Přímé náklady celkem (1-7)	1 532 603	1 515 932	2 082 861	2 023 853	2 306 343	2 257 455	5 921 807	5 797 240
9	Administrativní náklady ¹³	45 397	62 069	17 139	76 147	93 657	142 545	156 193	280 761
10	CELKOVÉ NÁKLADY (CZK)	1 578 000	1 578 001	2 100 000	2 100 000	2 400 000	2 400 000	6 078 000	6 078 001

Celkový rozpočet ve smyslu uzavřené Smlouvy o realizaci bilaterálního projektu rozvojové spolupráce byl 6 078 000,- CZK, což odpovídá hodnotě, která byla realizátorem projektu čerpána. Skutečnost, že nebyla v době realizace projektu uzavřena dohoda o rozvojové pomoci mezi Moldavskou a Českou republikou a musely být placeny DPH a clo z dodaných materiálů, se negativně odrazila na poměru finanční náročnosti projektu a jeho rozsahu. Tuto situaci však gestor projektu (MŽP ČR) nemohl ovlivnit.

3.4. KLÍČOVÉ PŘEDPOKLADY A RIZIKA

Faktory kvality a udržitelnosti jsou uvedené v projektovém dokumentu a zahrnují: Podporu ze strany příjemce včetně spolupráce při výstavbě stanic a zajištění podkladů pro inženýrskou a projekční činnost; Nominaci SHS jako přímého příjemce know-how a výstupů projektu; zlepšení informovanosti obyvatelstva v důsledku realizace a využití projektu; zastoupení stejného poměru žen i mužů ve školeních; použití dlouhodobě ověřené technologie a SW; monitoring povrchových vod jako základní podmínku protipovodňové ochrany; zajištění finančních prostředků SHS pro ekonomickou a finanční udržitelnost; SHS bude po ukončení projektu sama vzorový projekt aplikovat na celé území Moldavska.

Zajištění finančních prostředků SHS pro ekonomickou a finanční udržitelnost je klíčovým předpokladem pro dosažení a udržení výsledků projektu. Tento předpoklad zatím nebyl splněn. Zákon č. 1536 z 25.02.1998 o hydrometeorologické činnosti, který vstoupil v platnost 28.05.1998¹⁴ poskytuje legislativní rámec pro státní hydrometeorologickou službu a definuje mj. její práva (včetně ustanovení měřicích stanic), povinnosti a zdroje financování. Co chybělo v době identifikace a formulace evaluovaného projektu, byla strategie sektoru Obecné ochrany životního prostředí a z ní vycházející program a rozpočet zahrnující zlepšení úrovně informací potřebných k protipovodňovým opatřením. *Interim Poverty Reduction Strategy Paper, April 21, 2002* se o životním prostředí nezmiňuje.¹⁵ Rozpočet na investice a provoz hydrologických stanic ve státním rozpočtu/rozpočtu Ministerstva životního prostředí, nebyl zahrnut v době evaluace ani před ní. V absenci koherentní vládní strategie a programu zůstává podpora protipovodňových opatření a jejich udržitelnost převážně „donor-driven“.

¹³ Administrativní náklady nepřekročily 7 % přímých nákladů

¹⁴ ЗАКОН № 1536 от 25.02.1998 о гидрометеорологической деятельности. Опубликован : 02.07.1998 в Monitorul Oficial № 060 статья № : 409. Промульгирован: 28.05.1998

¹⁵ Action Plan for the implementation of the National Development Strategy of the Republic of Moldova for 2008 – 2011 zahrnuje pod prioritou 5 REGIONAL DEVELOPMENT: Streamline and upgrade to a rational system for monitoring over the situation and evolution of hydro meteorological conditions, including natural hazards and environment quality including Design a regional and national database to improve the hydro meteorologic natural disaster warning and forecasting systems 2008 - 2009

Tento předpoklad byl identifikován realizátorem od samého počátku projektu. Realizátor však považoval toto riziko vzhledem k existující dohodě mezi ministerstvy obou zemí za minimální a tak je také popsal v ročních zprávách. Při projektovém monitoringu byla pomínuta skutečnost, že rozpočet SHS nebyl během realizace navýšen a že pravděpodobnost jeho navýšení zůstávala velmi nízká, s prediktabilním vlivem na udržitelnost výsledků projektu.

Formální vlastnictví se zajistit podařilo, ale zájem o plné využití nových technologií zatím zůstává omezený, i přes to, že moderní monitorovací systém byl mezitím v rámci ZRS ČR replikován na řece Prut. Stanice nejsou pravidelně kalibrovány, dvě resp. tři nefungovaly a elektronický systém zpracování dat není plně využit.

Projekt sice vyškolil odborné pracovníky, ale s jejich odchodem z SHS částečně a v důsledku pouze omezeného postupného doškolování stávajících pracovníků došlo k částečné ztrátě získaného know-how. V současné době SHS usiluje o posílení jádra klíčových odborníků, což je pravděpodobně alespoň částečně v důsledku nových, navazujících projektů. Jestliže bude fluktuace vyškoleného personálu nadále pokračovat, k nutnému posílení kapacit SHS jako instituce nedojde a tím nedojde ani k nutné údržbě a k plnému využití nových technologií, již omezené částečným nezájmem ze strany stávajících pracovníků. Zájem o vlastnictví se tedy zatím plně neprojevil a 4 roky po ukončení projektu nedošlo k plnému osvojení praktického využití.

3.5. REALIZÁTOR

Společnost Aquatest a.s. poskytuje konzultantské a inženýrské služby v oblastech ochrany životního prostředí a vodního hospodářství. Ve svých činnostech se společnost opírá o programově vysokou kvalifikaci a zkušenosti zaměstnanců, tradice odborných pracovišť firmy a o potřebné materiálně-technické zabezpečení. Společnost je certifikována ISO 9001, ISO 14001 a OHSAS 18001 a poskytuje služby v oborech: sanační ekologie, vodní hospodářství, hydrogeologie a geologie, ekologické služby, nakládání s odpady a recyklace, karotáž, informační technologie, výzkum a laboratorní služby.

Práce v oboru vodního hospodářství zahrnují mj. hydrometrické práce na povrchových tocích, které jsou zaměřeny na sledování průtoků na přírodních tocích a umělých kanálech. Kromě zajišťování hydrologických dat se společnost zabývá i jejich vyhodnocením (stanovení měrných křivek pro hydrologické stanice, hydrologické bilance a stanovení srážkových a odtokových poměrů území, zajištění podkladů pro modelování proudění povrchových vod, stanovení odtoku a transportu splavenin vodními toky) a výstavbou hydrologických a meteorologických měrných zařízení využitelných zejména při budování varovných systémů při povodňových situacích.

4. METODOLOGIE EVALUACE

Hlavním cílem evaluace bylo získat objektivně podložené závěry využitelné při rozhodování MZV ve spolupráci s ČRA o budoucím zaměření ZRS ČR v Moldavsku v sektoru obecná ochrana životního prostředí, resp. v sektorech příbuzných. Jelikož první projekt byl ukončen již na konci roku 2008, na zhodnocení jeho dlouhodobých dopadů byl při evaluaci kladen nadstandardní důraz.

Zvolený přístup pro evaluaci projektu je v souladu s mezinárodními kritérii i profesionálními normami a standardy (přijatými a používanými MZV ČR) a respektuje Etický kodex evaluátora, přijatý Českou evaluační společností v Praze 9. prosince 2011.

Postup hodnocení byl srovnávací, neexperimentální: oblasti intervence/realizace projektů a příjemci projektu byly srovnávány před a po implementaci projektu. Údaje o výchozím stavu byly srovnávány s údaji k stavu po dokončení projektu - v době provádění hodnocení. Tento postup neumožňuje přesvědčivě demonstrovat vztah mezi hodnocenou intervencí a koncovým stavem jako výstupem projektu (jeho kauzalitu). Příčinná souvislost mezi výslednými změnami a projektem byla hodnocena dle časového rozlišení.

Metodika hodnocení byla navržena s ohledem na cíle evaluace a očekávání zadavatele definované ve výběrovém řízení a vychází v hlavní míře z požadavků na hodnocení podloženým důkazy. Jednotlivé evaluační otázky byly konzultovány s referenční skupinou a odsouhlaseny zadavatelem. Zvolený přístup k evaluaci byl participativní, čímž bylo dosaženo úzkého zapojení hlavních účastníků a dalších příslušných zdrojů informací jak z veřejného, tak i ze soukromého sektoru. Všechny předložené závěry jsou doplněny jednoznačným odkazem na informační zdroj, resp. zjištění během hodnocení. Veškeré vlastní komentáře evaluátorů jako takové jsou jasně označeny a odpovídajícím způsobem vysvětleny. Informace vztahující se

k jedné zadané otázce shromáždil evaluační tým s využitím různých metodických postupů a z různých zdrojů a údaje byly mezi sebou porovnány (triangulace metod a zdrojů pro větší věrohodnost výsledků).

V průběhu terénní fáze evaluace nebyly zaznamenány žádné metodologické překážky.

4.1. METODY SHROMAŽDOVÁNÍ INFORMACÍ

Sběr sekundárních informací zahrnoval studium základních dokumentů, strategických dokumentů, relevantní dokumentace (dokumentace projektů, zadávací podmínky, projektové dokumenty, partnerské smlouvy – MoU, průběžné zprávy, závěrečné zprávy, zprávy z monitorování, rozpočtové části, dokumentace partnerských subjektů, předávací protokoly, výstupy projektu), dostupných map, literatury, podobných projektů v daném regionu (viz příloha B). Součástí rešerše sekundárních údajů bylo komplexní posouzení intervenční logiky hodnoceného projektu.

Metodologické nástroje pro sběr primárních dat nutných k zodpovězení každé evaluační otázky byly zejména kvalitativní. Evaluační tým vedl rozhovory a skupinové diskuse se zúčastněnými stranami a dalšími klíčovými zdroji informací včetně MZV ČR a členy referenční skupiny, Aquatestem a.s., SHS a dalšími (přehled informačních zdrojů viz níže a v příloze C). Rozhovory byly polostrukturované s tím, že jejich struktura byla připravena během přípravné fáze a případně modifikována na základě testování během terénní fáze v Moldavsku. Bylo rovněž zajištěno tlumočení z/do místního jazyka.

Velmi důležitou složkou hodnocení byla prohlídka lokalit a observace ve vybraných dotčených lokalitách a v hydrologickém datovém centru SHS. Po konzultaci se Státní hydrometeorologickou službou Moldavska evaluační tým navštívil Telenesti, Jeloboc, Seirova a Cubolta.

4.2. ZÚČASTNĚNÉ STRANY

Přehled je rozdělen do dvou skupin:

A. Hlavní zúčastněné strany v České republice

- Ministerstvo zahraničních věcí ČR – zadavatel
 - o MZV ČR – odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci („MZV-ORS“) - zprostředkování komunikaci mezi evaluačním týmem a referenční skupinou
 - o MZV – odboru států severní a východní Evropy („MZV-OSVE“)
- Ministerstvo životního prostředí ČR („MŽP“) bylo gestorem hodnoceného projektu
- Společnost Aquatest a.s. realizovala hodnocený projekt v Moldavsku

B. Hlavní zúčastněné strany v Moldavsku

- Státní hydrometeorologická služba Moldavska (Serviciul Hidrometeorologic de Stat; „SHS“) spadá pod Ministerstvo ekologie a přírodních zdrojů. Představovala partnerskou organizaci a zároveň hlavního příjemce projektu.
- Ministerstvo ekologie a přírodních zdrojů– (Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale; „MERN“) Ministerstvo odpovědné za koncepční řízení resortu, politiku životního prostředí, koordinaci programů, projektů a aktivit.
- Agentura Moldavské Vody (Agentie Apele Moldovei; „AAM“); státní instituce pro správu vod včetně protipovodňových opatření. Spadá pod Ministerstvo ekologie a přírodních zdrojů. Je zastoupená ve většině raionů.
- Directia Baziniera de Gospodarire a Apelor. Zodpovědná za správu povodí. Spadá pod Agentie Apele Moldovei.
- Služba pro civilní ochranu a pro mimořádné situace, podléhající Ministerstvu vnitra (Serviciul Protectie Civila si Situatii Exceptionale; „SPCSE“); instituce zajišťující krizová řízení v mimořádných situacích vč. povodní. Je zastoupená v každém raionu.
- Ministerstvo zemědělství a potravinářského průmyslu (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; „MAIA“); Instituce zodpovědná mj. za zavlažování.
- The World Bank: Moldova – Disaster and Climate Risk Management Project. Pod správou POPs (Persistent Organic Pollutants) Sustainable Management Office v rámci Ministerstva ekologie a přírodních zdrojů.)
- Moldova Compact Projekt (Millenium Challenge Corporation, MC Account Moldova)

- Zastupitelský úřad („ZÚ“) ČR v Kišiněvě zastupuje Českou republiku v Moldavsku, včetně oblasti rozvojové spolupráce. Konkrétně jsou úkoly koordinace a monitoringu ZRS ČR pověřeni zčásti diplomat vyslaný z ČR, zčásti místní koordinátorka specializující se na rozvojovou problematiku.
- Úřady místní samosprávy, pozorovatelé SHS u hydrologických stanic v Balti, Jeloboc, Telenesty, Cubolta a Seirova.

4.3. EVALUAČNÍ TÝM

Evaluační tým byl vybrán a sestaven tak, aby jeho členové v jednotlivých pozicích disponovali potřebnou kvalifikací, dovednostmi a zkušenostmi potřebnými pro evaluaci předmětného projektu ZRS ČR v Moldavsku.

Jméno	Pozice	Úkoly
Zajišťující tým		
Jiří Tomášek	Jednatel Projektový manažer	• Celková odpovědnost za smluvní závazky a komunikaci se zadavatelem. • Celková koordinace a řízení projektu a řešitelského týmu. • Technická a metodická podpora evaluačního týmu.
Dana Pištorová	Zajištění jakosti /Technická podpora	• Kooperace s hlavní evaluátorkou při zpracování výstupů (průběžná a závěrečné zprávy). • Kontrola jakosti prací a výstupů (průběžná a závěrečné zprávy). • Technická podpora evaluačního týmu.
Evaluační tým		
Marie Körner	Hlavní evaluátorka	• Vedení a řízení evaluace projektů a evaluačního týmu. • Podrobný návrh evaluačního rámce a metodiky evaluace (včetně metod pro sběr a analýzu dat), rozhodování o dělbě práce v evaluačním týmu. • Analýza výsledků, výstupů a strategie (dle rozsahu evaluace). • Komunikace s projektovým manažerem, zástupci zadavatele a referenční skupinou, odpovědnost za reakci a zpracování připomínek zadavatele a referenční skupiny příp. realizátora. • Komunikace a spolupráce s interní auditorkou společnosti ve věci zajištění jakosti výstupů. • Spolupráce s dalšími členy týmu na zpracování průběžné zprávy a závěrečných evaluačních zpráv. • Zodpovědnost za zpracování výstupů evaluačního týmu (zprávy) a jejich prezentaci zadavateli (MZV) a referenční skupině.
Daniel Kurka	Expert na hydrologii a vodní hospodářství	• Spolupráce na metodice evaluace s ohledem na zkušenosti týkající projektování, provozu a vyhodnocování hydrologických monitorovacích sítí a vodního hospodářství • Rešerše dat a projektových dokumentů. • Shrnutí analýzy dat v závěru přípravné fáze, ve spolupráci s ostatními členy týmu návrh struktury rozhovorů, resp. skupinových diskusí a finalizace seznamu osob, které budou do evaluace zapojeny. • Vedení rozhovorů a diskusí či spolupráce na nich, včetně zápisu, kódování a jejich dalšího zpracování. • Poskytnutí relevantních vstupů pro průběžnou a závěrečné zprávy. • Spolupráce při zpracování a dopracování průběžné a závěrečných zpráv.

Jiří Pištora	Expert na vodní hospodářství, hydrogeologii a ochranu životního prostředí	• Spolupráce na metodice evaluace s ohledem na zkušenosti týkající vodního hospodářství, monitoringu vod, hydrogeologie a související ochrany životního prostředí • Rešerše dat a projektových dokumentů. • Shrnutí analýzy dat v závěru přípravné fáze, ve spolupráci s ostatními členy týmu návrh struktury rozhovorů, resp. skupinových diskusí a finalizace seznamu osob, které budou do evaluace zapojeny. • Vedení rozhovorů a diskusí či spolupráce na nich, včetně zápisu, kódování a jejich dalšího zpracování. • Poskytnutí relevantních vstupů pro průběžnou a závěrečné zprávy. • Spolupráce při zpracování a dopracování průběžné a závěrečných zpráv.
Zdeněk Brunát	Junior expert na vodní hospodářství a numerické modelování	• Rešerše projektových dokumentů a další relevantní dokumentace • Sběr sekundárních kvantitativních dat dle Evaluačních matic • Analýza výše uvedených dat se zaměřením na numerické modelování a jejich zpracování pro účely průběžné a závěrečné evaluační zprávy. • Spolupráce s projektovým manažerem a hlavní evaluátorkou při zajištění logistiky terénní fáze evaluace, tj. dopravy, stravy, ubytování a komunikace.

5. EVALUAČNÍ ZJIŠTĚNÍ

5.1. RELEVANCE

5.1.1. Do jaké míry byl navržený projekt v souladu s prioritami ZRS ČR v rámci programové spolupráce mezi Českou republikou a Moldavskem?

Moldavsko patřilo v období realizace projektu dle Usnesení vlády České republiky č. 302/2004 mezi prioritní země ZRS ČR (dle Koncepce ZRS ČR na léta 2010 – 2017 k nim patří i nadále). Spolupráce v oblasti hydrometeorologie a klimatologie byla zahrnuta mezi priority v Programu rozvojové spolupráce mezi Českou republikou a Moldavskem na období 2006 – 2010. (Kapitola 8, Sektor životního prostředí).

5.1.2. Do jaké míry byl projekt navržen na základě priorit partnerské země a analýzy potřeb partnerských subjektů a beneficentů?

Žádost o rozvojovou pomoc a o daný projekt byla předána ministrem životního prostředí Moldavska Constantinem Mihailescu českému ministru Liboru Ambrozkovi a byla formulována na základě potřeb SHS, která nedisponovala automatickými stanicemi, přičemž monitoring povrchových vod byl realizován místními pozorovateli v měřících profilech vybudovaných převážně v éře Sovětského svazu.

Projekt odrážel prioritu SHS vybudovat účinný monitorovací systém poskytující rychlé a přesné informace o stavu povrchových vod sloužící k předpovědi vývoje stavu vod v dotčené oblasti. Základ monitorovacího systému zahrnoval realizaci hydrologických monitorovacích stanic, získání potřebného know-how k jejich obsluze, údržbě a následnému zpracování dat tak, aby se mj. staly účinným pracovním nástrojem pro vytvoření hydrologického modelu a vypracování map záplavových území. Předané know-how pak bude možné dále použít při budování dalších monitorovacích stanic a dobudování moderní sítě monitorovacích stanic v celém Moldavsku.

Projekt byl rovněž prioritou dalších subjektů – AAM, SPCSE a MAIA. Mezi povinnosti AAM patří sledování stavu povrchových toků a vydávání rozhodnutí o nakládání s povrchovými vodami v Moldavsku a projekt monitoringu řeky Reut tak reflektoval i jejich obecnou prioritu.

Projekt byl relevantní i pro SPCSE, neboť ta potřebuje v případě zvýšených povodňových stavů rychlé a přesné informace o stavu na tocích i prognóze jejich vývoje, stejně jako MAIA, která v blízké budoucnosti plánuje rozšíření zemědělsky uměle zavlažovaných ploch a potřebuje pro tyto účely informace o stavu a možnosti využití povrchových vod.

Zároveň je uvažováno o zplavnění dvou největších moldavských řek (Pрут a Dněstr), kde hydrologické údaje patří mezi nejvýznamnější primární data.

Podle informací získaných v rámci terénní fáze evaluační mise nebyly priority beneficentů při přípravě projektu zohledněny.

Aktivita projektu byly v souladu se zamýšlenými výsledky s jedinou výjimkou. Tou bylo vytvoření numerického modelu dílčího povodí řeky Reut a stanovení záplavových čar bez využití digitálního modelu reliéfu (pouze s využitím zaměření měřících profilů).

5.1.3. Do jaké míry byl projekt komplementární s dalšími projekty a programy?

Dle informací poskytnutých MŽP probíhaly současně s projektem „Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut“ v uvedených letech i následující projekty a programy s obdobným záměrem:

- 2006-2008, realizátor: GIS-Geoindustry, s.r.o.; název projektu: „Program monitoringu primárních vodních zdrojů a systematická ochrana vodních zdrojů před ekologickými zátěžemi“. Cílem projektu bylo komplexní zhodnocení ekologického zatížení modelové oblasti (Obce Otací, Valcineț a Kalarašovka), se zaměřením na ohrožení podzemních a povrchových vod antropogenními vlivy a vypracování systému dat pro jejich ochranu a monitoring.
- 2006-2009, realizátor: Sdružení Water Management Leova (Ircon, s.r.o., Topolwater, s.r.o.); název projektu: „Snížení negativních dopadů vodního hospodářství města Leova na životní prostředí a zdraví obyvatelstva“. Cílem projektu byla mj. rekonstrukce systému vodovodů a kanalizací města Leova. Projekt byl rozšířen o zabezpečení obce Iargara pitnou vodou.
- 2006-2009, Sdružení Iargara (Merced, a.s., Dekonta, a.s.); název projektu: „Stará ekologická zátěž Iargara – odstranění ropného znečištění“. Cíl projektu: zhodnocení rozsahu znečištění, analýza zdravotních rizik, návrh a pilotní ověření konkrétních sanačních opatření a zpracování monitorovacího systému kvality podzemních vod včetně metodiky jejich sanace.
- 2007-2009, Sdružení Leova waste management (ETC Consulting Group, s.r.o., Ircon, s.r.o., VHS Brno, a.s.); Název projektu: „Zpracování koncepce odpadového hospodářství s cílem snížení negativních dopadů na kvalitu vod v regionu Leova“. Cílem projektu bylo snížení negativních dopadů na kvalitu vod v regionu Leova. Aktivita byly soustředěny na podporu vytvoření ekonomicky efektivního systému nakládání s odpady.

V letech 2005 – 2012 pak byly v rámci ZRS ČR v sektoru obecné ochrany životního prostředí realizovány dva projekty, které přímo navazovaly na evaluovaný projekt a jeho výsledky:

- Studie proveditelnosti modernizace systému protipovodňové ochrany v povodí řeky Prut. (ELPAK Praha), 2009. Výstup projektu byl použitý jako podkladový materiál pro zadávací dokumentaci veřejné zakázky na projekt "Varovný povodňový a monitorovací systém na řece Prut - Moldavsko".
- Varovný povodňový a monitorovací systém na řece Prut - Moldavsko. (Aquatest a.s.). 2010-2012. V rámci humanitární pomoci Moldavsko požádalo Českou republiku o pomoc a spolupráci v oblasti monitoringu povrchových vod a ochrany před povodněmi. Na základě úvodních jednání a již dříve realizovaných projektů bylo jako prioritní pro tuto pomoc vybráno povodí řeky Prut, postižené katastrofálními povodněmi. Stávající systém je zastaralý a nedostatečný z hlediska včasného podchycení možných povodní. Předmětem zakázky je vybudování automatických měřících stanic s možností ručního měření. Celý systém již částečně zajišťuje monitoring řeky za běžných průtoků, ale bude také sloužit a automaticky pracovat i za nejvyšších povodňových stavů. Systém díky pravidelnému měření průtoků a stavu měrných profilů bude umožňovat varování obyvatelstva před povodněmi.

Spolupráce při budování protipovodňové ochrany je zahrnuta také v Programu rozvojové spolupráce s Moldavskem na roky 2011-2017.

Evaluaovaný projekt byl prvním pilotním projektem, který si dal za úkol výstavbu modelové monitorovací sítě s využitím automatických stanic, a připravil cestu nejen projektu ZRS ČR na řece Prut, ale i dalším projektům. Dalšími donory jsou v současné době připravovány/rozpracovány projekty/programy s obdobným záměrem:

- *Projekt COMPACT, Millennium Challenge Account Moldova (MCA Moldova).* Tento projekt s celkovým rozpočtem 262 mil. USD je naplánován na pět let (2010 – 2015). Hlavním účelem je podpora přechodu na zemědělskou výrobu s vysokou přidanou hodnotou. Projekt zahrnuje 4 komponenty z nichž dvě se týkají vodních zdrojů s cílem zlepšit jejich kvalitu a zvýšit jejich kapacitu: reforma sektoru zavlažování a management povodí. Jedním z partnerů a příjemců projektu je SHS. V rámci spolupráce se plánuje navýšení kapacit SHS pro zavedení GIS, hydrologického modelování a monitoringu vodních hladin na řece Dněstr. Výběrové řízení na dodávku zařízení a školení nedávno vyhrála německá firma Ott, která dodá stejné zařízení, jako bylo použito na řekách Reut a Prut; tím bude zajištěna kompatibilita v rámci SHS. Postaveno bude celkem 8 stanic z nichž 5 přímo na Dněstru a 3 na jeho přítocích. Všechny stanice budou mostové. SHS plánuje použít náhradní díly, které budou dodány se zařízením pro údržbu celého monitorovacího systému včetně systémů zřízených s podporou ZRS ČR, což by mělo přispět ke zvýšení jejich udržitelnosti. COMPACT také vyškolí zaměstnance SHS v používání a údržbě zařízení. Školení jsou plánována v Moldavsku s důrazem na praktický, tzv. on-the-job training, který je SHS (a i běžně) považován za efektivnější než teoretická školení. Školení se zúčastní všichni dotčení zaměstnanci. Začátek stavebních prací je plánován na listopad tohoto roku. Místní představitelé projektu byli při jeho přípravě v kontaktu s inženýry z Aquatestu a.s. za účelem zohlednění jejich zkušeností s projekty Reut a Prut.
- *Moldova Disaster and Climate Risk Management Project, Světová banka.* Partner: Ministerstvo ekologie a přírodních zdrojů– (Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale; „MERN“). Projekt má 4 komponenty: A. Navýšení kapacit SHS v předpovědi závažných změn počasí. Tato komponenta má za cíl zvýšit schopnost SHS v předpovědích kritického počasí a poskytnout rozhodujícím stranám a dalším uživatelům efektivnější, diversifikovanou a včasnou předpověď a varování. V rámci projektu je plánováno 7 břehových HS se senzory na měření kvality vody. Dual Polarization Doppler Radar Technologie na místní předpovědi zlepší systém meteorologického modelování a integrované meteorologické stanice a posléze systém hydrologického modelování za účelem předpovědi náhlých záplav. SHS budou poskytnuta školení včetně praktického nácviku. Zahrnuta bude také příprava plánů na sezonní klimatické předpovědi. V tendru je požadavek kompatibility stávajících stanic s R/P a to včetně SW. Komponenty B C a D jsou zaměřeny na navýšení vládních kapacit, na management krizových situací a koordinaci jejich řešení, adaptaci klimatickým změnám v zemědělství a podporu při realizaci projektu.
- AAM podala informaci o projektu EAST AVERT, který bude údajně financován EU s AAM jako hlavním partnerem. Tento projekt bude financovat vytvoření digitálních hydrologických map pro Moldavsko, Ukrajinu a Rumunsko. Dále budou vybudovány dvě nové monitorovací stanice na řece Prut, které budou spadat přímo pod AAM. Informace z těchto stanic budou posílány pomocí radiových přenosů. Více informací o tomto projektu se nám nepodařilo přes všechno úsilí získat.

5.1.4. Do jaké míry jsou cíle projektu relevantní vzhledem k aktuálním prioritám ZRS ČR, MERN, SHS a beneficentů?

Mezi aktuálními prioritami ZRS ČR jsou i nadále projekty zaměřené na rozvíjení systému monitorování povrchových toků, ČRA podporuje například podobný projekt v Gruzii.

Národní strategie rozvoje Moldavska předpokládá efektivní využívání přírodních zdrojů a udržení kvality životního prostředí jako faktor, který zajišťuje udržet zdraví a lepší kvalitu života.

Mezi střednědobé priority patří:

- snížení degradace přírodních zdrojů a podpora jejich efektivního využití, s důrazem na prevenci půdní eroze;
- zlepšení systému nakládání s odpady a to i prostřednictvím vytváření infrastruktury pro skladování odpadů a jejich zpracování;

- management, kontrolované skladování a likvidace toxických chemických látek a perzistentních organických polutantů (POPs);
- rozšiřování chráněných přírodních území;
- zvyšování úrovně zalesňování, včetně výsadby lesů na degradované zemědělské půdě;
- zlepšení státní kontroly nad prosazováním environmentální legislativy;
- udržitelné využívání přírodních zdrojů.

SHS v současné době získává zkušenosti s provozem automatických stanic, jejich údržbou a obsluhou a zpracováním získaných dat. Hlavními prioritami pro ni zůstává vyškolení odborníků pro práci s novými technologiemi a při současném zajištění finančních prostředků na údržbu a provoz stanic.

Další prioritou SHS je mít kvalitní hydrodynamický model pro tvorbu předpovědí povodní v Moldavsku, získání informací o záplavových zónách a mapování řek pro návrh nových přehrad.

SHS údajně provádí studii proveditelnosti na přítocích řeky Prut, která by měla být zakončena v říjnu-listopadu 2013. Tato studie bude předána ZÚ společně se žádostí o financování 7 dalších hydrologických monitorovacích stanic.

Významným uživatelem hydrologických dat zajišťovaných SHS je státní podnik „Directia baziniera de gospodarie a apelor“ (obdoba Správy povodí) založený v roce 2009 při AAM, který data využívá pro řízení nakládání s povrchovými vodami a správu povodí. V současné době dostávají informace o vodních stavech na řece Prut, ale nikoli z řeky Reut, která je potenciálně vhodnou řekou pro zavlažování v jarním a letním období, kdy disponuje dostatkem vody.

Hlavní priority AAM jsou získat informace o průtocích řek v elektronické podobě, předpovědích povodní a sucha a o sledování kvality vody v řece Reut pod městem Balti a dále sjednotit systémy zpracování dat a kompatibility jejich výstupů.

Mezi další potřeby uvedené AAM a SPCSE patří další rozvoj mapování povodí včetně vytvoření profilů řek, které by sloužily jako jeden z podkladů pro vytvoření numerických modelů proudění a zároveň by je bylo možné využít projektovým institutem AAM, který potřebuje informace o profilech řek. Rovněž je zájem o měření kvality vody pro účely posouzení její vhodnosti pro pitné či užitkové (závlaha) účely a online dostupnost měřených dat.

Aktuální priority a potřeby beneficentů se v současné době zaměřují na zmírnění následků dlouhodobého období sucha.

5.2. EFEKTIVNOST / ÚČELNOST

5.2.1. Do jaké míry byly naplněny výstupy a dosaženy plánované cíle projektu?

Před zahájením projektu byla provedena analýza výchozího stavu hydrometeorologické sítě v zájmové oblasti a v jeho rámci pak bylo v povodí řeky Reut vybudováno 5 vzorových hydrologických stanic. Stanice Telenesti je vybavena tlakovým a radarovým snímačem hladiny, stanice Jeloboc, Seirova, Cubolta a Balti jsou vybaveny tlakovým snímačem hladiny. Všechny automatické monitorovací stanice odečítají výšky hladin každých 10 minut a prostřednictvím GSM modulů je ve 30 minutových intervalech odesílají na server centrálního pracoviště. Proti původnímu způsobu odečítání úrovně hladiny pozorovateli (každých 12 hodin) je tedy možné zachytit rychleji a přesněji nástup hladiny v případě zvýšených stavů. SHS zatím nepracuje s digitálními daty, ale nadále s daty, která pozorovatelé odečítají „manuálně“; vybavení získané v rámci projektu tedy není plně využíváno. Příspěvek projektu ke zvýšení protipovodňové ochrany je tudíž sporný.

V rámci evaluační mise bylo ověřeno, že 2 z 5 stanic jsou zcela nefunkční (ve stanici Balti vandalové odcizili kabeláž mezi čidlem a řídicí jednotkou, ve stanici Seirova bylo nefunkční čidlo zřejmě zanesené po letních přívalových deštích). Ve stanici Telenesti byl rozdíl mezi měřením tlakového čidla a radaru větší než 20 cm.

Digitální hydrologický model není SHS využíván a mapové podklady s vyznačením záplavových čar (ať již vzniklé v průběhu projektu či samostatně vytvořené SHS) nejsou k dispozici. Protipovodňová opatření nebyla na základě výstupů projektu navržena ani projektována či realizována.

V současné době nejsou kapacity SHS dostatečné, ačkoli v rámci projektu proběhla řada školení jejich zaměstnanců, a to zejména v důsledku významné fluktuace zaměstnanců. Dle sdělení SHS již jejím zaměstnancem není nikdo z pracovníků, kteří se účastnili níže uvedených školení:

2006: Prezentace řídicí jednotky M4016-G vč. přenosu dat přes internet; Prezentace práce se SW Hydro 11 Závěrečný seminář pro seznámení s vykonanou prací.

2007: Školení v ČR – použití stanic M4106-G, obsluha internetového serveru, SW MOST; Školení v programu HEC-RAS a celkové problematice vytváření numerického hydrologického modelu; Závěrečný seminář pro SHS se shrnutím provedených prací

2008: Školení práce se SW zakoupeným v rámci projektu – AutoCAD, MOST, HYDRO 11, a HEC-RAS (freeware); Školení práce s řídicí jednotkou M4016-G vč. komunikace přes SW MOST; Demonstrace měření s hydrometrickou vrtulí OTT C-31 vč. práce s programem HYDRO 11

Softwarové aplikace předané v rámci projektu jsou využívány v důsledku replikace technologií a školení pracovníků SHS v navazujícím projektu na řece Prut. Program MOST pro kalibraci řídicích jednotek není samostatně používán, SW HYDRO (pro výpočet průtoku pomocí hydrometrické vrtule) je využíván. SW je vždy alespoň v jedné - anglické či ruské - jazykové mutaci.

Zvyšování kapacit je dle SHS nyní plánováno formou školení dalších pracovníků prostřednictvím pracovníka vyškoleného českými experty v rámci projektu Prut.

5.2.2. Jaké faktory napomohly dosažení výstupů a cílů projektu?

Profesionální přístup a vytrvalost pracovníků firmy Aquatest a.s. Dle MŽP ČR mezi tyto faktory patřil i zájem a priorita ze strany příjemce o dané projektové téma, vklady *in-kind*, celkově velmi úzké bilaterální kontakty na ministerské úrovni. Nelze pominout také komparativní výhodu česko-moldavské spolupráce, plynoucí z částečné kulturní podobnosti (a z jistého pohledu také částečně porovnatelné historické zkušenosti) obou národů.

5.2.3. Jaké faktory bránily dosažení výstupů a cílů projektu?

Důkladnější identifikaci a kontrole projektů ZRS v gesci MŽP ve své době bránil nedostatek finančních prostředků na realizaci monitorovacích cest zástupců MŽP či nasmlouvaných expertů do Moldavska.

Součástí projektu bylo vytvoření vzorové mapy záplavových území a numerického modelu na řece Ciulucu Mic (přítok řeky Reut), je potřebný trojrozměrný model reliéfu daného povodí. Jelikož vytvoření takového modelu se ukázalo nad rámec finančních prostředků alokovaných projektem na geodetické práce, byly zaměřeny pouze vybrané profily a vytvořen jednodušší model založený na interpolaci terénu mezi vybranými (23) profily.

Vzhledem k omezeně fungujícímu pojistnému trhu nebylo a stále není možné pojistit stávající vybudované stanice proti krádeži či zničení či živelným pohromám.

Omezené kapacity SHS v důsledku fluktuace pracovníků a také v malé flexibilitě části zaměstnanců SHS, kteří preferují využívání historických metod měření.

5.3. EFEKTIVITA / HOSPODÁRNOST

Realizátor projektu prováděl nad rámec svých povinností vyúčtování nákladů pro zvolené časové období (6 nebo 12 měsíců) dle strukturovaného položkového rozpočtu. Tím transparentně dokladuje využití finančních prostředků a tým evaluátorů mohl na základě těchto údajů provést kvalitní hodnocení efektivity projektu.

Evaluační tým považuje za neefektivní, že bylo placeno clo a DPH za dodávaný materiál a přístroje v rámci projektu rozvojové spolupráce. To bylo způsobeno tím, že v době realizace nebyla uzavřena dohoda, jež by zajišťovala osvobození rozvojové pomoci od cel a DPH¹⁶. Jak již bylo zmíněno výše - tuto situaci však gestor projektu nemohl ovlivnit.

¹⁶ Dohoda mezi vládou České republiky a Moldavské republiky o rozvojové spolupráci byla podepsána 23.11.2012.

5.3.1. Mohlo být dosaženo stejných výstupů levněji?

Stejně kvalitních výstupů je možné dosáhnout pouze pomocí automatických monitorovacích stanic. Alternativní možnosti v tomto případě nedosahují takové rychlosti, četnosti a přesnosti měření. MŽP vycházelo ze skutečnosti, že zvolené technologické řešení je nejvíce vyhovující, relevantní bylo schválení navrženého projektu v hodnotící komisi.

Z položkového rozpočtu realizátora, který byl zpracován nad rámec požadavků zadavatele a jehož plnění bylo průběžně dokladováno v projektové dokumentaci, resp. jednotkových cen jeho položek, lze výši jednotlivých položek považovat za ceny obvyklé na trhu u zakázek obdobného charakteru a náročnosti.

5.3.2. Bylo dosaženo plánovaných výstupů v souladu s časovým plánem projektu?

Dle zjištěných informací bylo až na drobné výjimky, které neměly na celkový průběh projektu vliv, dosaženo plánovaných výstupů v souladu s časovým plánem.

Z důvodu finanční náročnosti nebyla vytvořena trojrozměrná digitální mapa terénu dílčího povodí řeky Reut, a tedy nebyl vytvořen standardní hydrologický model. Jako náhradní řešení pro ukázkou pracovních postupů při vytváření hydrologického modelu zvolil zhotovitel projektu povodí řeky Ciulucu Mic, jehož terén modeloval na základě 23 geodeticky zaměřených profilů a informací z map měřítek 1 : 10 000 a 1 : 50 000. Tento model je značně jednodušší, než byl původní modelový předpoklad, ale pro ilustraci možností a způsobu práce s programem HEC-RAS plně dostačující. Ušetřené finanční prostředky byly použity na výstavbu dvou dalších monitorovacích stanic (Sevírova, Cubolta), které původně nebyly projektovány.

Dle sdělení první náměstkyně ředitele SHS nebudou digitální topografické podklady pro vytvoření hydrologického modelu vytvářeny ani v blízké budoucnosti.

5.3.3. Jak byl projekt řízen a monitorován od plánování, přes realizaci a předání místním subjektům?

Projekt byl prováděn v souladu s projektovým dokumentem a celkový monitoring prací na projektu byl popisován v ročních zprávách za roky 2006, 2007, 2008 a v závěrečné zprávě. V každé etapové zprávě byl uveden přehled nákladů ve formě strukturovaného položkového rozpočtu za příslušnou etapu. Na implementační úrovni byl projekt řízen projektovým manažerem společnosti Aquatest a.s.

Projekt byl koordinován zadavatelem, tedy Ministerstvem životního prostředí ČR. MŽP provádělo jednak formální kontrolu na základě výstupů popsanych v etapových zprávách a závěrečné zprávě, jednak byla zajištěna nezávislá finanční kontrola vydaných finančních prostředků v souladu s nabídkovým rozpočtem projektu (finanční audit). Rovněž byla realizována kontrolní mise MŽP v průběhu realizace projektu a MŽP se zúčastnilo slavnostního ukončení projektu.

S výjimkou prvních fází projektu ZÚ monitoroval projekt na základě průběžně poskytovaných informací od pracovníků MŽP ČR, příjemce a realizátora a plně jej podporoval.

Ze strany SHS byla stanovena konkrétní osoba odpovědná za koordinaci projektu, SHS pro potřeby projektu alokovala materiál i zaměstnance, kteří se účastnili realizačních prací v terénu, workshopů i pracovních diskusí.

5.3.4. Jak byl projekt finančně monitorován?

Projekt byl finančně monitorován pouze Ministerstvem životního prostředí, ze strany příjemce byly potvrzovány dodané komponenty projektu. Aquatest a.s. nad rámec svých povinností zpracoval i položkový rozpočet/přehled vynaložených finančních prostředků, které jsou součástí ročních zpráv i závěrečné zprávy.

5.3.5. Jak vhodně byla zformulována a jak byla využívána matice logického rámce?

Matice logického rámce byla zformulována, ale její použití nebylo zcela konzistentní a indikátory nebyly upraveny. S ohledem na dílčí nedostatky a v souladu s požadavky zadavatele byla matice logického rámce revidována a je součástí kap. 3.2.

Matice logického rámce byla použita pro logické členění projektu a usnadnila jeho kontrolu MŽP. Dle názoru evaluátorů byly cíle, výstupy a aktivity v ročních zprávách projektu částečně modifikovány, aniž by se změnily příslušné indikátory, a to bez vysvětlení/odůvodnění změn.

5.4. UDRŽITELNOST

5.4.1. Do jaké míry pokračují pozitivní přínosy projektu po jeho ukončení?

Data a informace získané v průběhu projektu nejsou SHS dále doplňována dalšími daty ani zhodnocována, SHS data nevyužívá a nerozvíjí. V současné době jsou data z automatických stanic pouze archivována na serveru, pracovníci SHS neprovádějí jejich verifikaci, ani s nimi dále nepracují.

Při evaluaci byly tři z pěti stanic nefunkční. Ve stanici Balti byly odcizeny vodiče, v stanici Sevirova ukazovalo čidlo konstantní hodnotu, která neodpovídala realitě, a stanice Telenesti stanice poskytovala nepřesné údaje. V stanici Jeloboc je nižší kvalita sítě GSM, což způsobuje občasné výpadky v přenosu dat na server.

Prvním nedostatkem je minimální důraz, který klade SHS na funkčnost této sítě. Druhým je nedostatek financí, kvůli kterému není možné, aby pracovníci SHS navštěvovali monitorovací stanice dostatečně často a tudíž není prováděna pravidelná ani nutná příležitostná údržba. Měřicí čidla ve stanicích nejsou řádně kalibrována. S ohledem na nedostatek finančních prostředků bude obtížné nakoupit náhradní čidla, kterými by bylo možné nahradit stávající v případě poruchy. *V České republice je nutná výměna cca 10-15% čidel ročně, stanice jsou v průběhu roku kontrolovány dle významnosti a dalších ukazatelů min. 4 krát ročně.*

Dle informací z SHS ověřených na webových stránkách hydrologických stanic v Moldavsku¹⁷ byla stanice Balti během zpracování evaluační zprávy opravena a následně byla zjištěna její opětovná nefunkčnost.

Data od SHS z 22 měřících profilů využívají AAM (dostávají je denně telefonicky i elektronicky), v případě krizových situací dostávají data i SPCSE (telefonicky i elektronicky). O hydrometeorologické informace mají zájem též Moldelectrica (denně) a MOA, které dostává informaci od oddělení agrometeorologie. Data jsou denně posílána do Moskvy (server) do Rumunska a na Ukrajinu, vše elektronicky.

Data, která SHS odesílá, nejsou z automatických stanic, ale od pozorovatelů a po přepsání odesílána emailem či pomocí specializovaného programu. Tento postup není omezenou funkcí automatických stanic tedy nijak ovlivněn.

Zejména z finančních důvodů zatím hydrometeorologická síť rozvíjena není. Dalšími projekty rozvojové pomoci bude dále rozvíjena hydrometeorologická síť v celém povodí řeky Dněstr, již je řeka Reut přítokem.

Navazujícím projektem byl projekt „Varovný povodňový a monitorovací systém na řece Prut“, který byl financován ČRA a měl za úkol vybudování automatických hydrologických měřících stanic na řece Prut. Do současnosti, tedy necelé 4 roky po zakončení projektu, nebyly příjemcem (SHS) a ani výkonnou agenturou spravující povodí (AAM) provedeny žádné samostatné práce navazující na původní projekt na řece Reut.

Z pracovníků, kteří absolvovali školení firmy Aquatest a.s. pro práci s dodaným softwarem v rámci projektu Reut, již nepracuje v SHS žádný, nicméně SHS má stále možnost konzultace odborných i technických problémů s pracovníky firmy Aquatest a.s. (i v rámci navazujícího projektu na řece Prut). Například kalibrační soubory pro monitorovací stanice (v případě, že bude kalibrace provedena) jsou před aplikací posílány elektronickou poštou ke kontrole specialistům z Aquatestu a.s..

V Moldavsku to bylo poprvé, kdy zde know-how bylo implementováno. Podle názoru evaluačního týmu však byla absorpční kapacita instituce přeceněna.

5.4.2. Jaká je pravděpodobnost, že pozitivní dopady projektu budou zachovány na určité úrovni po přiměřeně dlouhé období po ukončení financování a další podpory ze strany donora?

Největším problémem je zajištění finančních prostředků pro plnohodnotný výkon povinností SHS, které dominantně pocházejí ze státního rozpočtu, okrajově pak z prodeje hydrologických a meteorologických dat a od dalších donorů.

SHS v současné době disponuje prostředky na základní údržbu, nemá však dostatek financí na nákup náhradních dílů či případné rozšíření měření v daných monitorovacích stanicích o další fyzikálně chemické ukazatele. Dle sdělení pracovníků SHS představuje z finančního hlediska problém i výjezd za účelem běžné údržby či kontroly měřících stanic.

¹⁷ <http://hydromap.meteo.md/MapOverview.aspx>

Finanční prostředky je možné potenciálně získat z Fondu životního prostředí, případně lze dodávat náhradní komponenty z navazujících projektů různých donorů.

Dle vyjádření vedoucích pracovníků SHS je největším problémem, že projektem dodaný software je pouze v českém jazyce. Jak bylo zjištěno v průběhu evaluace, všechny programy umožňují přepnutí do anglické či ruské jazykové mutace. Z toho lze odvodit, že s dodaným softwarem v SHS přišla do kontaktu jen velmi úzká skupina pracovníků, která z větší části v SHS již nepracuje, zatímco stávající pracovníci jej prakticky nevyužívají. Dle SHS je třeba zmodernizovat celou monitorovací síť a naučit se ji používat.

Monitoring povrchových vod za účelem protipovodňové ochrany obyvatel a majetku pokračuje, nicméně stále stejným způsobem jako před projektem. Je pravděpodobné, že jakmile si pracovníci SHS osvojí nové technologie, dojde i k jejich využívání a rozšiřování dle jejich vlastních požadavků. V současné době (téměř 4 roky po ukončení projektu) však již dvě měřicí stanice nefungují, na jedné je rozdíl měřených výšek hladin mezi radarovým a tlakovým čidlem přes 20 cm (při naprosto klidné hladině; přípustná tolerance rozdílu je max. 3cm, na významných měřicích profilech 1cm). S ohledem na dosavadní nezáměr o údržbu dodané technologie ze strany SHS lze předpokládat, že v okamžiku snahy o její využití již nebudou čidla provozuschopná.

5.5. DOPADY

5.5.1. Jaké změny nastaly v úrovni ochrany před povodněmi a jaký byl jejich pravděpodobný důvod?

S ohledem na skutečnost, že SHS data z automatických stanic pouze archivuje, ale nepracuje s nimi ani je dále neposkytuje, lze konstatovat, že v důsledku vybudování automatických stanic dosud nenastaly žádné změny. Dotčené organizace dostávají od SHS data ze stejných zdrojů (měřená pozorovateli) a stejným způsobem (telefonicky, přepsaná do elektronické podoby) jako před projektem.

Mapy záplavových čar ani vzorový projekt protipovodňových opatření nemá SHS k dispozici. Obdobné mapy záplavových čar nemají ani na AAM ani na Ministerstvu ekologie a přírodních zdrojů Moldavska. Dle projektu vytvořené záplavové mapy pro povodí řeky Ciulucu Mic nejsou v SHS k dispozici. Změny v úrovni ochrany před povodněmi tedy reálně nemohly nastat.

5.5.2. Jaký dopad měl projekt na beneficiary a v jakém rozsahu?

Informovanost místních obyvatel je veskrze nízká, resp. nulová. O vybudování monitorovacích stanic vědí pozorovatelé a lidé, kteří pozorovatele znají osobně. O projektu protipovodňové ochrany stejně jako o tvorbě vzorové mapy záplavových čar nevědí ani představitelé na obecních úřadech dotčených obcí.

Pracovníci vyškolení během projektu Reut již nejsou zaměstnanci SHS, technologie a programové aplikace dodané v rámci projektu jsou využívány minimálně (pracovníkem, vyškoleným v rámci navazujícího projektu na řece Prut). Numerický hydrologický model HEC-RAS není využíván vůbec.

Za předpokladu zvýšení udržitelnosti bude mít moldavská strana velmi kvalitní nástroj pro získání primárních dat pro sekundární tvorbu předpovědí hydrologické situace.

5.6. PRŮŘEZOVÉ PRINCIPY ZRS ČR

5.6.1. Do jaké míry projekt přispěl k řádné (demokratické) správě věcí veřejných?

SHS se podílelo na výběru lokalit (s preferencí míst, kde byly situovány původní měřicí profily vybudované v rámci Sovětského svazu). V průběhu realizace projektu se zaměstnanci účastnili praktického předávání know-how při výstavbě měřicích profilů i teoretických školení.

SHS a MERN neměli k dispozici projektový dokument ani závěrečnou zprávu projektu v angličtině či v ruštině. Informace o projektu je na oficiálních webových stránkách SHS.

Informovanost místních obyvatel, o vybudování monitorovacích stanic v blízkosti jejich bydliště, aktuálně dotazovaných evaluačním týmem, je nulová a v případě dotazovaných představitelů místních samospráv

není situace jiná. Pro případ krizových situací mají starostové obcí vypracované univerzální krizové plány a kooperují s krizovým řízením z úrovně okresů.

Firma Aquatest a.s. podávala informace o provedených pracích v pravidelných výročních zprávách, ve kterých byl i strukturovaný přehled využitých finančních prostředků. MŽP kontrolovalo soupis provedených prací na základě zpráv firmy Aquatest a.s. i nezávislým finančním auditorem.

5.6.2. Do jaké míry projekt přispěl k dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen?

Projekt neměl přímé dopady na rovnost mužů a žen, reálnými či potenciálními příjemci projektu byly rovnoměrně jak muži, tak ženy a děti.

V případě hlavního příjemce projektu SHS byly školeny jak ženy, tak muži, praktického předávání know-how se účastnili s ohledem na fyzickou náročnost převážně muži. Celkově tvoří osmdesát procent zaměstnanců SHS ženy.

Ve svém potenciálním důsledku přispěje projekt k ochraně lidí i majetku před živelnými pohromami a tím i k eliminaci negativních dopadů na určitou skupinu obyvatelstva Moldavska.

5.6.3. Do jaké míry byl projekt šetrný k životnímu prostředí a klimatu?

Projekt byl šetrný k životnímu prostředí a klimatu a negativně jej neovlivňoval.

V průběhu realizace technických prací byly minimalizovány dopady na okolní prostředí i krajinu (měřicí profily byly budovány na místech již historicky existujících profilů), při realizaci nebyly používány např. látky závadné vodám.

V budoucnu lze očekávat, že přínosy projektu budou mít nepřímý pozitivní dopad na životní prostředí při zvýšených vodních stavech, kdy bude možné včasnou regulací či realizací protipovodňových opatření na toku eliminovat plochu rozlivu a tím i snížit i rizika vyplývající např. z infiltrace zatopených toxických látek či látek závadných pro přírodní prostředí.

Význam projektu pro ochranu lidského zdraví a majetku v případě zvýšených vodních stavů je zcela zřejmý.

5.7. JAK BYLA ZAJIŠTĚNA VIZIBILITA ZRS ČR?

O celkové realizaci projektu ZRS ČR nejsou informováni zástupci dotčených úřadů místní samosprávy ani občané, dotazovaní evaluačním týmem. Dle získaných informací evaluátorů chybí dostatečná informovanost také o měření hladin resp. průtoků na měřících profilech vystavených z finančních prostředků ZRS ČR či sběru dat pro tvorbu map záplavových čar či jejich existenci. Pouze v jednom případě věděla zástupkyně místní samosprávy (Jeloboc), že měřicí profil v jejich katastru existuje a že je obsluhován místním pozorovatelem. O vztahu k projektu ZRS ČR však nikoli.

Přímá vizibilita ZRS ČR formou panelů apod. neexistuje. Nálepky ZRS ČR jsou umístěny na dvířkách boxu uzavírajících mj. automatické řídicí jednotky. Tyto boxy jsou ovšem uvnitř měřičských „domků“ a tudíž nejsou pro obyvatele (s výjimkou pozorovatele) vizuálně dostupné.

6. ZÁVĚRY EVALUACE

Závěry plynoucí z výše uvedených zjištění jsou následující:

Evaluační kritérium		Hodnocení
Relevance		Vysoká
Efektivnost / Účelnost		Spíše nízká
Efektivita / Hospodárnost		Spíše vysoká
Udržitelnost		Spíše nízká
Dopad		Nízký
Průřezová témata	Dobrá správa věcí veřejných	Spíše vysoká
	Lidská práva a gender	Vysoká
	Šetrnost k životnímu prostředí	Vysoká
Vizibilita ZRS ČR		Nízká

6.1. RELEVANCE

Projekt je z hlediska ZRS ČR relevantní a komplementární k současným i plánovaným projektům. Relevance pro příjemce byla vysoká; žádost o projekt vzešla z SHS a byla předána MŽP ČR Ministerstvem ekologie a přírodních zdrojů Moldavska. Projekt byl rovněž prioritou sekundárních příjemců včetně AAM, SPCSE a MAIA a byl relevantní i pro místní obyvatele a instituce. Aktuální prioritou MERN je rozšíření monitorovací sítě na další povodí a zavedení digitálního hydrologického modelu, což je rovněž prioritou sekundárních příjemců.

Z výše uvedených důvodů hodnotíme **relevanci jako vysokou**.

6.2. EFEKTIVNOST / ÚČELNOST

Plánovaného cíle bylo dosaženo jen částečně; evaluační tým sledoval stav monitorovacího systému na základě vlastních šetření jako neuspokojivý. Pět monitorovacích stanic bylo dodáno a instalováno, dodané technologie (SW i HW) odpovídají BAT. Tři z pěti stanic ale nebyly během návštěvy v Moldavsku funkční, resp. plně funkční; přesné a aktuální informace o stavu povrchové vody tak byly dostupné jenom částečně. SW a HW vybavení získané v rámci projektu nebylo plně a kompetentně využíváno. Vzorový hydrologický model byl zpracován pouze v omezené, ilustrační míře.

Pokud nedojde k navýšení know-how a motivace pracovníků, jakož i finančních prostředků na provoz a údržbu, situace se ani v budoucnu nezmění.

Celkově lze tedy **efektivnost / účelnost** projektu hodnotit jako **spíše nízkou**.

6.3. EFEKTIVITA / HOSPODÁRNOST

Realizátor projektu prováděl nad rámec svých povinností a požadavků zadavatele rekapitulaci vynaložených nákladů dle vstupů (dle strukturovaného položkového rozpočtu), čímž bylo oproti standardně požadovanému rozpočtu a účtování nákladů dle výstupů transparentně doloženo využití finančních prostředků.

Výše jednotkových cen rozpočtových položek odpovídá výši cen obvyklých na trhu u zakázek obdobného charakteru a náročnosti.

Za efektivní však nelze považovat placení cla a DPH za dodávaný materiál a přístroje v rámci projektu rozvojové spolupráce v důsledku neexistence dohody, jež by zajišťovala osvobození rozvojové pomoci od cel a DPH¹⁸. Sjednání dohody však gestor projektu nemohl ovlivnit.

Z výše uvedených důvodů hodnotíme **efektivitu/hospodárnost** s ohledem na celkový přínos projektu jako **spíše vysokou**.

¹⁸ Dohoda mezi vládou České republiky a Moldavské republiky o rozvojové spolupráci byla podepsána 23.11.2012.

6.4. UDRŽITELNOST

Data a informace získané v průběhu projektu nejsou SHS dále doplňována dalšími daty ani zhodnocována, SHS data nevyužívá a nerozvíjí. V současné době jsou data z automatických stanic pouze archivována na serveru, pracovníci SHS neprovádějí jejich verifikaci ani s nimi dále nepracují.

- Technický stav monitorovacích stanic je neuspokojivý. Pravidelná údržba a kontrola jejich funkčnosti nebyla zaznamenána. Oprava a výměna nefunkčních komponent byla iniciována po diskuzích s evaluačním týmem.
- Zaměstnanci SHS nemají dostatečnou kompetenci a motivaci přejít z tradičního, manuálního systému získání, zpracování a interpretace dat na využívání moderního automatického, nikoli však bezúdržbového, systému. Žádný ze zaměstnanců SHS vyškolených projektem již v organizaci nepracuje a fluktuace zaměstnanců nadále pokračuje.
- Kalibrace stanic je nadále prováděna s podporou realizátora.
- Náhradní komponenty, pokud nejsou převzaty z navazujících projektů, nejsou k dispozici.
- Finanční situace SHS nedoznala od ukončení projektu významnějších změn.

Celkově lze tedy **udržitelnost** projektu označit za **spíše nízkou**. Nevylučujeme, že praktická školení a kompatibilní náhradní díly, které jsou plánovány v rámci obdobných projektů, např. projektu COMPACT, situaci v budoucnu zlepší.

6.5. DOPADY

Vybudovaný systém monitorovacích stanic zatím ke zlepšení úrovně informací potřebných k protipovodňovým opatřením, s ohledem na jejich omezenou funkčnost a nevyužívání, nepřispěl. V současné době AAM informace z povodí řeky Reut od SHS nedostává a není vyloučeno, že o přístupu k neverifikovaným informacím přes internet neví¹⁹. SPCSE potřebuje informace o průtocích jen v případě hrozby zvýšených povodňových stavů, které od ukončení projektu nenastaly.

Celkově lze **dopady** projektu označit za **nízké**.

6.6. PRŮŘEZOVÉ PRINCIPY ZRS ČR

6.6.1. Do jaké míry projekt přispěl k řádné (demokratické) správě věcí veřejných?

Vedení a zaměstnanci SHS byli do projektu zapojeni. AAM a SPCSE byly o projektu informovány, ale žádné konzultace během realizace projektu již neprobíhaly. Úřady místní samosprávy o projektu informovány nebyly.

SHS a MERN neměli k dispozici projektový dokument ani závěrečnou zprávu projektu v angličtině či v ruštině. Informace o projektu je na oficiálních webových stránkách SHS.

Přispění k **řádné (demokratické správě) věcí veřejných** hodnotíme jako **spíše vysoké**.

6.6.2. Do jaké míry projekt přispěl k dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen?

Vyškoleni byli jak muži, tak ženy, které tvoří cca 80% zaměstnanců SHS. Do realizace projektu byli zapojeni rovnoměrně muži i ženy, v souladu s jejich rolí/pracovní naplní.

Celkově lze tedy **dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen** hodnotit jako **vysoké**.

6.6.3. Šetrnost k životnímu prostředí

Při realizaci projektu byly v rámci možností minimalizovány dopady na okolní prostředí i krajinu a projekt lze hodnotit jako šetrný k životnímu prostředí i klimatu bez nežádoucího vlivu na ně.

¹⁹ <http://hydromap.meteo.md/MapOverview.aspx>

V budoucnu lze potenciálně očekávat pozitivní přínos projektu při zvýšených vodních stavech, kdy bude možné včasnou regulací či realizací protipovodňových opatření na toku eliminovat plochu rozlivu a tím i snížit i rizika vyplývající např. z infiltrace cizorodých látek.

Význam projektu pro ochranu lidského zdraví a majetku v případě zvýšených vodních stavu je evidentní.

Přispění projektu k ochraně a šetrnosti k životnímu prostředí hodnotíme celkově jako **vysoké**.

6.7. JAK BYLA ZAJIŠTĚNA VIZIBILITA ZRS ČR?

Náklady na vizibilitu byly hrazeny z běžného rozpočtu projektu, prostředky na vizibilitu nebyly samostatně vyčleněny. Vizibilita stanic je minimální vzhledem k nevhodnému umístění loga české rozvojové spolupráce. Informovanost na úrovni municipalit a vládních institucí je nízká, pokud vůbec nějaká.

Z těchto důvodů hodnotíme vizibilitu jako **nízkou**.

7. DOPORUČENÍ

7.1. DOPORUČENÍ K PROJEKTOVÉ TÉMATICE A POKRAČOVÁNÍ ZRS

Doporučení	Hlavní adresát	Stupeň závažnosti
Nadále podporovat projekty, které na sebe navazují a vzájemně se posilují a jejichž monitoring a evaluace poukazuje na pravděpodobnost udržitelnosti, přidané hodnoty, dopadu	ČRA	1
Doporučujeme u budoucích projektů zpracovat do 3 měsíců od zahájení programu/projektu Inception Report (úvodní zprávu), zahrnující případné modifikace a změny v institucionálním zakotvení projektu, v předávacím plánu projektu, doplnění potřebných vstupních dat, upřesnění technického/finančního rámce a aktualizace logického rámce včetně vyhodnocení rizik udržitelnosti výstupů projektu a pravděpodobnosti jejich praktického využití	ČRA	1

V zájmu viditelných dopadů doporučujeme **podporovat projekty, které na sebe navazují a kde následující projekt (i nepřímo) posiluje i udržitelnost a dopady projektu předchozího**, a tím dále zvyšuje jejich celkový potenciální dopad včetně přidané hodnoty, případně i pravděpodobnost udržitelnosti, což lze do určité míry ilustrovat na navazujícím projektu „Obnova monitorovací staniční sítě v povodí řeky Prut“, který dodatečně alespoň částečně posílil kapacity SHS.

Doporučujeme u budoucích programů a projektů **zpracovat do 3 měsíců od zahájení programu/projektu Inception Report (úvodní zprávu), který zahrne případné modifikace a změny v institucionálním zakotvení projektu, v předávacím plánu projektu, doplnění potřebných vstupních dat, upřesnění technického/finančního rámce a aktualizaci logického rámce včetně vyhodnocení rizik udržitelnosti výstupů projektu a pravděpodobnosti jeho praktického využití** (v případě evaluovaného projektu by pak zpracováním Inception Report bylo možné koncepčně přistoupit k dílčím změnám projektu i včasné rekonstrukci matice logického rámce). Zpracování Inception Report umožní verifikovat reálný stav projektu a aktuálních podmínek realizace/implementace výstupů na straně příjemce a získat tak zpětnou vazbu pro zadavatele, zejména pro vlastní řízení a kontrolu projektu ZRS ČR při současném zvýšení transparentnosti a udržitelnosti.

7.2. DOPORUČENÍ PROCESNÍHO A SYSTÉMOVÉHO CHARAKTERU

Doporučení	Hlavní adresát	Stupeň závažnosti
Angličtina jako jazyk projektových dokumentů a evaluačních zpráv	MZV, ČRA	1
Finanční monitoring projektu a strukturovaný rozpočet dle vstupů projektu	ČRA	1
Detailní phasing out plan/předávací plán	ČRA	1
Finanční prostředky na evaluaci projektů ve výši minimálně 3% celkového finančního objemu hodnoceného projektu	MZV	2
Zajištění finančních prostředků na vizibilitu projektů ZRS ČR	MZV	3

Angličtina jako jazyk projektových dokumentů a evaluačních zpráv

Informace o projektu v anglickém jazyce umožní pro partnery, další zúčastněné strany i zahraniční členy projektových a evaluačních týmů získat informace o projektu, aktivní účast při přípravě, realizaci i evaluaci projektu při současném zvýšení finanční a časové efektivity (hospodárnost) realizovaných prací, dobré správy věcí veřejných i transparentnosti projektu.

Tato praxe je víceméně obvyklá v řadě zemí (vč. Dánska, Švédska, Nizozemí, Německa nebo Francie).

Finanční monitoring projektu a strukturovaný rozpočet dle vstupů projektu

Nikoli v souvislosti s hodnoceným projektem ZRS v gesci MŽP je potřeba zdůraznit, že rozpočty dle výstupů projektu nejsou transparentní a neumožňují posouzení finanční efektivity. Proto navrhuje používat v projektové dokumentaci včetně nabídek, projektových dokumentů, periodických a závěrečných zpráv strukturované položkové rozpočty, které umožňují porovnání vstupů a výstupů projektu a míry dosažení výstupů odpovídajících hospodárnému využití finančních, lidských a materiálních vstupů. Tím bude zajištěna

transparentnost, kontrolovatelnost a v případě potřeby dostatečná flexibilita nezbytná pro ověření finančního stavu projektu v průběhu jeho jednotlivých fází oproti pouze zpětné finanční kontrole projektu. Současná praxe ČRA požaduje rozpočty a finanční zprávy podle výstupů a aktivit.

Detailní phasing out plan/předávací plán

Vlastnictví procesu a výsledků projektu partnery a zúčastněnými stranami je zásadním předpokladem k jeho udržitelnosti i možné návaznosti souvisejících projektů v daném sektoru.

Zpracování předávacího plánu v projektovém dokumentu by pomohlo zvýšit pravděpodobnost udržitelnosti výsledků a výstupů. Způsob a časový plán (s možným časovým odstupňováním dílčích výstupů) je potřebné diskutovat a odsouhlasit s partnery na počátku realizace projektu. Výhodou odstupňovaného plánu (pokud je v rámci projektu možný) je relativně rychlé zjištění skutečného zájmu a možností (včetně finančních) převzetí na straně partnera. Doporučujeme, aby se partner podílel na investičních nákladech i nákladech na provoz/údržbu již od samého začátku projektu. Současná praxe: Formulář pro *Initial Project Proposal* plán udržitelnosti/předávací plán ČRA nevyžaduje. Hodnotící kritéria pro náměty projektu ano, ve všeobecné formě a bez požadavku časového rámce.

Finanční prostředky na evaluaci projektů by měly dosahovat minimálně výše 3% celkové ceny hodnocených projektů

Výše rozpočtu evaluace resp. předpokládané náklady na její přípravu a realizaci, závisí na celé řadě faktorů, zejména pak typu a rozsahu projektu, zaměření evaluace, metodologie, partnerské země a dalších. Doporučujeme náklady na evaluaci projektu ZRS ČR zadávanou MZV zvýšit na minimálně 3%, což je méně než dlouholetá obvyklá mezinárodní praxe²⁰.

V případě limitovaného objemu finančních prostředků na evaluační projekty pak doporučujeme upřednostnit hledisko kvality a validity evaluačních projektů před jejich kvantitou, doprovázenou sníženou validitou výstupů a zjištění.

Přiměřeně stanovená předpokládaná cena²¹ evaluačních projektů umožní optimalizaci evaluačních procesů a v jejich důsledku profesionalizaci výstupů evaluačních hodnocení. Na základě zkušeností z evaluovaných projektů jsou v případě komplexního přístupu k evaluaci projektů nároky na práce v ČR i zemi příjemce časově náročné, a to zejména v důsledku potřeby zajistit účinnou zpětnou vazbu od všech zúčastněných stran, její zohlednění při tvorbě evaluačních výstupů a důsledné ověřování a verifikace informací. K efektivitě evaluací projektů a programů viz také: *A contribution to the analysis of cost/efficiency of project and program evaluations, Contribution of Dr. R. Beaulieu*, IPDET, Carlton University, Ottawa, June 2008.

Zajištění finančních prostředků na vizibilitu projektů ZRS ČR

Metodika projektového cyklu dvoustranných projektů z roku 2011 zmiňuje na straně 19 smluvní zajištění publicity projektu realizátorem, není však zřejmé, z jakých zdrojů mají být výdaje spojené s vizibilitou financovány.

Doporučujeme zajistit finanční prostředky na výdaje spojené s vizibilitou projektu ZRS ČR mimo projektový rozpočet realizátora, neboť výdaje na vizibilitu se nevztahují k cílům projektu a beneficiari z nich nemají přínos.

²⁰ USAID doporučuje 3% rozpočtu projektu na externí evaluaci efektivnosti a dopadu projektu ze strany donora (na rozdíl od monitoringu a evaluace, byť externí, ze strany realizátora), viz <http://transition.usaid.gov/evaluation/USAIDEvaluationPolicy.pdf>.

UNDP doporučovalo 5% rozpočtu projektu na monitoring a \$35,000 až \$40,000 na evaluaci projektu, viz <http://web.undp.org/evaluation/documents/mec16-19.htm>

UNDEF doporučuje pro monitoring a evaluaci 10% s horním limitem \$25,000 u projektů do \$250,000, viz. http://www.un.org/democracyfund/Docs/2R_ProjectDocument_UN_guidelines_en.pdf.

UNEP zmiňuje náklady na evaluaci okolo 5-7%, přičemž se doporučená výše liší dle metodologie viz http://www.unep.org/pcmu/project_manual/Manual_chapters/evaluation.pdf.

IUCN - International Union for Conservation of Nature (global M&E initiative) doporučuje stanovit finanční zdroje na evaluaci ve výši 3-5% rozpočtu hodnoceného projektu, viz http://cmsdata.iucn.org/downloads/module5_project_eval_04.pdf

²¹ Problematikou stanovení předpokládané ceny projektů supervizních a expertních, týkajících se ochrany životního prostředí, které obdobně jako projekty evaluační závisí na řadě faktorů, se zabývá v současnosti Ministerstvo financí České republiky. Soudně znalecký posudek z oboru ekonomika a přírodní prostředí, který si Ministerstvo financí České republiky zadalo, navrhuje nelineární stanovení předpokládaných cen těchto prací od 17% celkové ceny kontrolovaného projektu (cena kontrolovaného projektu v řádu set tisíc CZK) po 2% (cena kontrolovaného projektu do 20 milionů CZK). Tyto procentuální hodnoty jsou stanoveny pro konzultační a inženýrské činnosti, v případě širšího záběru projektů jsou procentuální hodnoty pro výše uvedené finanční objemy projektů 25% resp. 3%. Zároveň je nutné uvést, že se jedná o projekty výlučně vázané na Českou republiku a tedy nezahrnující v uvedených procentech náklady na dopravu či ubytování, tlumočení ad. Činnosti související neodělitelně s realizací evaluací projektů ZRS ČR. Návrh základních finančních parametrů a cenových úrovní pro zadávání supervizního dozoru, Znalecký posudek č. 136/12, Ing. Karel Bičovský, 2012.

8. PŘÍLOHY

- A. Seznam zkratk
- B. Seznam prostudovaných dokumentů
- C. Seznam interview a skupinových diskusí v ČR a partnerské zemi
- D. Shrnutí zprávy v anglickém jazyce
- E. Zadávací podmínky
- F. Evaluační matice
- G. Organizační schema SHS
- H. Informační schema při povodňových stavech
- I. Mapa pozorovacích bodů v Moldavsku
- J. Výběr fotografií z evaluační mise

Seznam zkratk

AAM	Agentie Apele Moldovei (Agentura moldavské vody)
BAT	Best available technology
ČR	Česká republika
ČRA	Česká rozvojová agentura
CZDA	Czech Development Agency
CZ DC	Czech Development Cooperation
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská Unie
GIS	Geographic information system
GSM	Global System for Mobile Communications (Globální systém pro mobilní komunikaci)
HDP	Hrubý domácí produkt
HEC-RAC	Program pro vytvoření hydrologického modelu
HS	Hlásná stanice
HW	Hardware
HEC-RAC	Program pro vytvoření hydrologického modelu
IDA	International Development Agency
IR	Inception report
LFA	Logical Framework Analysis
MAIA	Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare (Ministerstvo zemědělství a potravinářského průmyslu)
MCA Moldova	Millenium Challenge Account Moldavsko
MD	Moldavsko
MERN	Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale (Ministerstvo ekologie a přírodních zdrojů)
MFA CZ	Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic
MMF	Mezinárodní měnový fond
MOA	Ministry of Agriculture
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MZV-ORS	Ministerstvo zahraničních věcí – Odbor rozvojové spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OECD-DAC	Organization for Economic Co-operation and Development – Development Assistance Committee
ORP	Odbor pro rozvojovou spolupráci
OSVE	Obor států severní a východní Evropy
POP	Perzistentní organický polutant

SHS	Serviciul Hidrometeorologic de Stat, (Státní hydrometeorologická služba)
SPCSE	Serviciul Protectie Civila si Situatii Exceptionale, (Služba pro civilní ochranu a pro mimořádné situace)
SW	Software
USD	Americký Dolar
VAT	Value Added tax
VHS	Vodohospodářská společnost
ZRS ČR	Zahraniční rozvojová spolupráce České republiky
ZÚ	Zastupitelský úřad
ŽP	Životní prostředí

Seznam použitých dokumentů v rámci přípravné fáze

- Zadávací podmínky - evaluace Moldavsko 2012
- Osnova evaluační zprávy projektu ZRS
- Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi řeky Reut, projekt rozvojové spolupráce ČR s Moldavskem 2006-2008, 2006, Aquatest a.s
- Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi řeky Reut, roční zpráva za rok 2006, Aquatest a.s
- Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi řeky Reut, roční zpráva za rok 2007, Aquatest a.s
- Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi řeky Reut, roční zpráva za rok 2008, Aquatest a.s
- Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi řeky Reut, závěrečná zpráva o realizaci projektu ZRS, Aquatest a.s, 2008
- Manuál projektového cyklu ZRS ČR, 2006
- Metodika projektového cyklu dvoustranných projektů ZRS ČR, 2011
- Zpráva o činnosti za rok 2010, Výroční zpráva, Serviciul hidrometeorologic de stat, Kišiněv 2011
- Republic of Moldova: Poverty Reduction Strategy Paper National Development Strategy Report for 2008-2011, 151. *Streamline and upgrade to a rational system for monitoring over the situation and evolution of hydro meteorological conditions, including natural hazards and environment quality* International Monetary Fund, 4/2008
- EVALUATION OF MOLDOVA'S ABSORPTION CAPACITY OF EXTERNAL ASSISTANCE, Hans SiedelStiftung, Kišiněv, 2011
- Закон о гидрометеорологической деятельности. Опубликован : 02.07.1998 в Monitorul Oficial Nr. 060 статья № : 409. Промульгирован : 28.05.1998)
- Další dokumenty a listiny, mapy a dopisy

SEZNAM INTERVIEW A SKUPINOVÝCH DISKUSÍ

DATUM A ČAS	MÍSTO	ORGANIZACE	PROJ.	OSOBY NA SETKÁNÍ
V ČESKÉ REPUBLICE				
7. září 8:30	Praha Geologická 4 15200 Praha 5	Aquatest a.s.	1,2	Jiří Šíma, Technický ředitel; +420 234 607 100; 420 605 228 385; sima@aquatest.cz Tomáš Vránek, Hydrolog; +420234607270; vranek@aquatest.cz
18. září 14:30	Praha	Ministerstvo zahraničních věcí ČR, odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci (MZV- ORS)	1,2	Milan Konrád; odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci; +420 224 18 2720; milan_konrad@mzv.cz; www.mzv.cz/pomoc
2. září 17:00 17. září 15:00	Praha	Česká rozvojová agentura (ČRA)	1,2	Jan Černík, odd. identifikace projektů a monitoringu projektů ; Moldavsko, Gruzie; +420 725 277 926, +420 251 108 171, cernik@czda.cz , www.czda.cz František Zouhar, odd. formulace projektů; zásobování vodou a sanitace, obecná ochrana životního prostředí, výroba a dodávky energie, klimatická změna, výkaznictví Rio úmluv; +420 725 277 926, +420 251 108 305, zouhar@czda.cz , www.czda.cz
25. září 13:30	Praha	Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP)	1	Petr Krupa, 813 - oddělení dvoustranné spolupráce, odbor mezinárodních vztahů a zahraničního protokolu; +420 267 122 931, petr.krupa@mzp.cz , www.mzp.cz
25. září 14:00	Praha	Referenční skupina	1,2	Milan Konrád, odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci; +420 224 18 2720; milan_konrad@mzv.cz; www.mzv.cz/pomoc Jaroslav Knot, odbor států severní a východní Evropy (MZV-OSVE); +420 224 18 2720; Jaroslav_Knot@mzv.cz , www.mzv.cz/ Petr Krupa, odd. bilaterální spolupráce, odbor mnohostranných vztahů; +420267 122 931, petr.krupa@mzp.cz , www.mzp.cz Jan Černík; +420 725 277 926, +420 251 108 171, cernik@czda.cz , www.czda.cz
V PARTNERSKÉ ZEMI				
29. – 30. září				CESTA Z PRAHY DO MOLDAVSKA
1. říjen 12:00	Chisinau 134 Grenoble street, Chisinau MD2072	Ministry of Environment, State Hydrometeorological Services (SHS) www.meteo.md +37322773511; 773636	1,2	Elina Plesca, First Deputy Director; eplesca@meteo.md ; +37379557608; 69191015; skype ID elina_plesca Nikolaj Moldovan, Deputy Director, +373 069191031; moldovanu@meteo.md Gergelegiu Venčeslav; Hydrologist; +37369817303
15:30	Chisinau Str.Moara Rosie 23, 2005	Velvyslanectví České republiky v Moldavsku +373/22/209933-4; 209942	2	Daniela Moyzesova, Councelor, +37322209942; fax +37322296437; mobil +37360080806; daniela_moyzesova@mzv.cz

DATUM A ČAS	MÍSTO	ORGANIZACE	PROJ.	OSOBY NA SETKÁNÍ
	Chisinau	296437, 209944; mobil:+373/79707999 chisinau@embassy.mzv.cz ;		
2. říjen 11:00	River Reut	Telenesti Telenesti raion	1	V doprovodu Gergelegiu Venčeslav; Hydrologist, SHS; +37369817303 Městský úřad, Pozorovatel
15:00	River Reut	Jeloboc Orhei raion	1	Accompanied by Gergelegiu Venčeslav; Hydrologist, SHS; +37369817303 Městský úřad, Pozorovatel
3. říjen 8:00	Chisinau 134 Grenoble street, Chisinau	Ministry of Environment, State Hydrometeorological Services (SHS) Tel./ fax +37322773511; 773636	1,2	Elina Plesca, First Deputy Director; eplesca@meteo.md ; +37379557608; 69191015; www.meteo.md Nikolaj Moldovan, Deputy Director, +373 069191031; moldovanu@meteo.md Gergelegiu Venčeslav; Hydrologist; +37369817303, SHS
11:30	River Reut	Sevirova Floresti raion	1	V doprovodu Gergelegiu Venčeslav; Hydrologist, SHS; +37369817303 Městský úřad, Pozorovatel
15:00	River Reut	Cubolta Singerei raion	1	V doprovodu Gergelegiu Venčeslav; Hydrologist, SHS; +37369817303 Městský úřad, Pozorovatel
11:00	Chisinau George Tudor Street 5	Agentie Apele Moldovei (Agentura Moldavské Vody)	1,2	Marin Adam, Director, 0037322280700 agentia_am@apele.gov.md Michail Penkov, Deputy Director Ivan Kuchinik, Head, Management of Water Resources
	Chisinau V. Alecsandri 1	Directia Baziniera de Gospodarire a Apelor	1,2	Victor Bujac, Principal Engineer, tel/fax +37322280644; mob +373 22 69715577; www.dbga.md ; dgba apelemoldovei@hotmail.com Arcadii Calaras, Administrator, tel/fax +37322281220; mob +373 22 79864044; www.dbga.md ; dgba apelemoldovei@hotmail.com
14:00	Chisinau 69 Gheorghe Asachi Str.	Serviciul Protectie Civila si Situatii Exceptionale (Civil Protection and Emergency Situation Services)	1,2	Alexandru Oprea, Deputy Head, +37322738542, Deputy Head, Heda of Civil Protection Directorate, tel: +37322738542; fax: +37322738501; sef.dpc@dse.md
15:00	Chisinau, str. Cosmonautilor, nr.9, MD-2005	Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale (Ministry of the Environment)	1,2	Lazar Chirica, Deputy Minister, Office 604; Tel.: +3732220404; fax +37322226858; m +37369324099; chirica@mediu.gov.md ; www.mediu.gov.md Maria Nagornii +37322204520 policy@mediu.gov.md
16:00	Chisinau str. Cosmonautilor, nr.9, MD-2005	POPs Sustainable Management Office (The World Bank, Moldova Disaster and Climate Risk Management Project)	1,2	Valentin Plesca, Project Manager, Ministry of Environment, Tel/fax: +37322226254; +37369120381; vplesca@moldovapops.md ; www.moldovapops.md ; Office 614A
11:00	River Prut	Leova Leova raion and town	2	Ion Borza, Vice president Raion Leova, Member - Social Affairs; +373 263 22750, +373 7950 2861, consiliu@leova.md , www.leova.md

DATUM A ČAS	MÍSTO	ORGANIZACE	PROJ.	OSOBY NA SETKÁNÍ
		Leova, str. Independentei 5		
13:00	River Prut	Cantemir Raion and town	2	
5. říjen 08:45	Chisinau Stefan Celmară str.162	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Ministry of Agriculture)	1,2	Angela Dogotar, Head, Department for land management and kadastr, office 210 Tel.: +37322220438 angela.velicu@maia.gov.md Valerij Masljanskij, Head, Crop Production Department, +37369515983
09:00	Chisinau V. Alecsandri 1	Directia Baziniera de Gospodărire a Apelor	1,2	Victor Bujac, Tel/fax +37322280644; mob. +37369715577; www.dbga.md ; dbga_apelomoldovei@hotmail.com
10:00	Chisinau Nikolaj Iorga str. 21, MD 2012	COMPAC Project, (Millenium Challenge Corporation, MC Account Moldova) www.mca.gov.md	1,2	Sergiu Budestenau; sergiu.budestenau@mca.gov.md +37360301275 (office mobile); +37322852207; fax +37322852294
11:00	Chisinau 134 Grenoble street, Chisinau MD2072	Ministry of Environment, State Hydrometeorological Services (SHS) Tel./fax +37322773511; 773636	1,2	Elina Plesca, First Deputy Director; eplesca@meteo.md ; +37379557608; 69191015; www.meteo.md Nikolaj Moldovan, Deputy Director, +373 069191031; moldovanu@meteo.md Gherghelegiu Veaceslav; Deputy Chief, Hydrologist; +37369817303, veaceslav.gherghelegiu@meteo.gov.md Mirovna, Head, Section of agricultural meteorology Nina Balan, Main Specialist, (022) 773518, nina.balan@meteo.gov.md Valentina Ceres, Chief of the Hydrology Forecast Division; (022) 773518, valentina.ceres@meteo.gov.md Marina Sirocorad, Chief of the State Water Cadastre Division; (022) 764588, marina.sirocorad@meteo.gov.md Oxana Clocio, Chief IT, oxana.clocio@meteo.gov.md Vitalie Jocot, Hydrologist, vitalie.jocot@meteo.gov.md
18:00			1,2	Debriefing Michail Roibu, Director Valerij Kazak, Head of Hydrology Department
6. říjen 19:00	Chisinau Str.Moara Rosie 23, 2005 Chisinau	Velvyslanectví České republiky v Moldavsku +373/22/209934; 209942; 209933; 296437, mobil:+373/79707999	1.2	Debriefing Daniela Moyzesova, Counselor, Tel. +37322209942; fax +37322296437; mobil +37360080806; daniela_moyzesova@mzv.cz
7. říjen	River Prut	Costesti Raion and town	2	Jurij Iackun, Chief Engineer; +373 79700026; 25632383; 25632464; 25632568
8. – 9. říjen				
CESTA DO PRAHY				

*Poznámka/Note:

PROJ1 Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut 2006-2008

PROJ2 Obnova monitorovací staniční sítě v povodí řeky Prut - modernizace informačního systému protipovodňové ochrany 2010-2012

1. SUMMARY

1.1 DESCRIPTION OF THE PROJECT AND EVALUATION CONTEXT

The project „Monitoring surface water and flood protection in the Reut River Basin 2006 – 2008“ (RP 11/2006) was implemented with support from the CZ DC with the initial development objective „Improved standard of flood protection in Moldova“. In the scope of this evaluation, this objective was partially rephrased; development objective was in our view „Improved standards of information required for the preparation of flood protection measures in Moldova“. This should be achieved by developing a “system that would provide speedy and accurate information on the status surface water levels and their prognosis” (project objective).

The evaluated project was the first one in Moldova with the objective to develop and to introduce automatic hydrological stations and monitoring/ reporting services. The project implementer (company Aquatest a.s.), in cooperation with the project recipient and main beneficiary State Hydrometeorological Services of Moldova (Serviciul Hidrometeorologic de Stat) – SHS had chosen watershed of the river Reut as a suitable location to develop a complete system for the collection, transmission, processing, analysis and interpretation of regular information on water levels and possible critical conditions.

Main purpose of the evaluation was to obtain objective, well-founded information that could be used for decision making by the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic (MFA CZ) in cooperation with the Czech Development Agency (CZDA) about the overall future perspective and direction of CZ DC in the sector general environmental protection, sub-sector hydrometeorology and climatology.

The evaluation approach was comparative non-experimental comparing the intervention areas and beneficiaries before and after the project. Baseline data were compared with information about situation after the project completion. This approach did not allow convincing demonstration of causality between project interventions and the result but was the only one feasible in the absence of a reference area/group. In theory, it could have been possible to compare groups participating in the project with groups outside the project bearing identical characteristic. This possibility however was excluded due to shortage of time and information required for the identification of such groups. Project impacts were therefore assessed on the basis of “before” and “after” intervention.

Evaluation methodology took into consideration the evaluation objectives and client's expectations; conclusions and recommendation are evidence-based. The evaluation matrix including evaluation questions has been consulted with and accepted by the Reference Group. The evaluation approach was participatory, involving key stakeholders and other informants and information sources from both the public and the private sector including beneficiaries.

Evaluation was implemented at three stages: (i) Preparatory phase (before field work) aiming at the consolidation of and consensus on the evaluation questions and on gathering information from available secondary data and interviews. (ii) Field investigations (project level) where additional information was gathered on specific outcomes and contributions of the project. This field phase included preliminary analysis of findings related to the evaluation questions as well as on factors influencing successes and failures in accordance with the methodology and objective of the evaluation. (iii) Information gathered during the preparatory phase and field investigation was analyzed sorted and assessed in relation to the evaluation questions during the final phase.

1.2. MAIN FINDINGS AND CONCLUSIONS

Below is a summary of evaluation conclusions according to the evaluation criteria.

Evaluation criterion		Rating
Relevance		High
Effectiveness		Rather low
Efficiency		Rather high
Sustainability		Rather low
Impact		Low
Cross cutting principles	Good governance	Rather high
	Human rights and gender equity	High
	Environment and climate	High
Visibility of CZ DC		Low

Relevance

According to the Resolution of the Government of the Czech Republic No. 302/2004, Moldova had belonged to the group of priority countries for CZ DC since 2004 (and remains a priority country during the period 2010-2017). Cooperation in the area of hydrometeorology and climatology is included among priorities in the Program for Development Cooperation between Czech Republic and Moldova for the period 2006 – 2010 (section 8, sector environment).

The project reflected priority of SHS to develop an effective monitoring system in the selected area that would provide prompt and exact information on the status of surface water levels and prognosis about their development. Before the start of this project, SHS did not have automatic stations; levels of surface water were monitored manually, on the basis of measurements taken by local observers at river bed profiles selected during the Soviet era. Information obtained with the help of modern technology acquired under the project is highly relevant for its recipients, in particular Agentie Apele Moldovei (AAM), government agency responsible for the management of surface waters in Moldova and Serviciul Protectie Civila si Situatii Exceptionale (SPCSE), Services for Civil Protection and Special Situations responsible for arrangements in exceptional situations including floods.

The overall rating of **relevance** is “**high**”.

Effectiveness

Five new automatic hydrological monitoring stations including early warning system were installed and put into operation in the watershed in the river Reut. The whole watershed is located in Moldova. Automatic monitoring stations in Telenesti, Jeloboc, Sevirova, Cubolta and Balti transmit, thru GSM modules, data to the central SHS server. Selected technologies and software are, also four years after the project completion, the „top of the range“ and if properly maintained and operated present a powerful new tool for prompt provision of accurate data.

In spite of in-class and on-the-job training SHS staff did not, until now, fully adopt the technologies; the equipment and software are used only to a very limited degree.

The overall rating of **effectiveness** is “**rather low**”.

Efficiency

The implementer accounted for expenses in annual reports. Expenses were presented for every six months on the basis of input items; financial reporting based on input items contributed to the transparency of financial management of the project. Amounts spend on the different items correspond with market prices for supplies of similar character and complexity.

The complex hydrological model foreseen in the project document has subsequently been modified and a simplified version has been prepared for the illustration of use and applications of the program HEC-RAC. This was necessitated by the fact that input data (digital model of the profile of the terrain) were not available (they were assumed to be available during the project formulation); creating them would by far exceed the budgetary allocation. The unutilized funds were well utilized for the

procurement and installation of two additional monitoring stations (Sevirova, Cubolta), originally not foreseen in the project document.

At the time of project implementation, an agreement that would free supplies and instruments provided under the project from customs duty and VAT did not exist. Resulting payments of VAT and customs duty for materials and instruments supplied under a development cooperation project is considered contrary to effective utilization of project funds. The Ministry of the Environment of the Czech Republic (Project Administrator) could not influence signing of this Agreement.

Minor deviations from the implementation schedule were evidenced and explained in project progress reports.

For the reasons mentioned above, and considering the overall contribution of the project, **efficiency** is rated as **“rather high”**.

Sustainability

SHS neither updates nor analyses, or uses data and information obtained during the project implementation. At the time of evaluation, data from the automatic monitoring stations were merely archived on the server; SHS staff did not verify them and did not use them in their work.

Technical condition of the automatic monitoring stations and the functionality of their components is low, regular maintenance and control has not been noticed and is not recorded. During the field work in Moldova, two out of five stations were out of order. In a third station, equipped with two sensors, measurements showed a difference between the two sensors significantly exceeding acceptable deviation. Repair and replacement of the defunct components was initiated by SHS after discussions with the evaluation team.

SHS currently lacks the budgetary resources for developing the network of automatic monitoring stations independently of external funding. SHS also continues facing very high fluctuation of staff with the negative impacts brain-drain has on the level of services. The financial situation does not allow for purchase of required spare parts, regular maintenance or possible expansion of measurements in the existing monitoring stations. Further development in this area is dependent on international cooperation and donor support. The above brought the evaluation team to the conclusion that the absorption capacity of SHS has been overestimated.

Sustainability is rated as **“rather low”**.

Impacts

Data from the automatic monitoring stations are merely archived as raw data, without processing and verification. Information provided to recipients including AAM is based on data collected manually by the observers and processed in the SHS main office.

Maps with flood lines for sub-watershed of the river Ciulucu Mic or a model project for flood prevention measures are available neither with SHS nor with AAM, the Ministry of Ecology and Natural Resources or the local/municipal authorities.

Impact on capacity building of the recipient of the project, SHS, is low mainly because staff trained and instructed under the project left the organization.

Development of automatic monitoring stations did not bring about any changes, including changes in flood prevention.

Impacts are rated as **“low”**.

Good governance

SHS management and staff were fully involved in the project. AAM and SPCSE were informed, but not actively involved.

Aquatest a.s. informed about implemented and planned activities in regular annual reports, which also included a structured overview of unutilized funds. The Ministry of Environment of the Czech Republic

controlled the list and description of completed and planned works on the basis of reports provided by Aquatest a.s. and financial aspects also with the help of independent audit.

Overall, **good governance** is rated as “**rather high**”.

Human rights and gender equity

The project beneficiaries, actual or potential, were equally men, women and children. In SHS, the main project recipient, both men and women were trained during study tours as well as on-the-job. Know-how on physically demanded field work with the stations was transferred mainly to men. Some 80% of the SHS staff are women, including in managerial positions.

Rating for **human rights and gender equity** is “**high**”.

Environment and climate

The project did not have any negative impacts on climate or the environment.

In the future indirect positive impacts on environment can be expected: Increased water levels can be regulated if there is an early warning. Flood protection measures such as limiting the areas covered by flood water can be implemented thus decreasing for example the risk from infiltration of toxic and other substances harmful for the environment. Importance of the project for the protection of life, health and property in flood situations is evident.

The overall rating for **environmental protection and mitigation of climate change** is “**high**”.

Visibility of CZ DC

Institutions of local self-government or municipalities in the project area were not informed about the project implementation or about measuring water levels, collection of data for developing maps with flood lines, the existence of flood lines or flow rates at the measuring profiles, built and developed with the financial and technical support of CZ DC.

Monitoring equipment supplied under the project (box with the automatic controlling unit) is labeled with stickers bearing the CZ DC logo. However, this equipment is located in a closed structure which is not marked in any way.

For the above reason **visibility** is rated as “**low**”.

1.3. RECOMMENDATIONS

1.3.1. Recommendations related to project and continuation of CZ DC

Recommendation	Main addressee	Degree of importance
To continue supporting complementary projects where the following project builds (at least partially) on the results of previous successful projects and where evidence from monitoring and evaluation indicates likelihood of sustainability, added value and impact.	CZDA	1
Preparing Inception Report (IR) that would include possible changes and modification in the institutional framework, in the plan for handing over, completing baseline information, detailing the technical and financial framework, updating the LFA (theory of change) including assumptions and risks to the sustainability and utilization of results. IR should be prepared within 3 months from the commencement of project.	ČRA	1

1.3.2. Recommendations to processes and mechanism

Recommendation	Main addressee	Degree of importance
English as the language of project documentation and evaluation reports.	MFA CZ, CZDA	1
Project budget and expenditure reports structured on the basis of input items. Continuous project external financial monitoring.	CZDA	1
Detailed phasing out /handing over plan.	CZDA	1
Evaluation budgets to be at least 3% of the project budgets.	MFA CZ	2
Ensuring sources of funding for expenses related to visibility of CZ DC.	MFA CZ	3

Zadávací podmínky

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR
VYHLAŠUJE**

**VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
NA EVALUACI DVOU PROJEKTŮ ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE V
MOLDAVSKU**

Předmět výběrového řízení

Předmětem výběrového řízení je evaluace dvou projektů **zahraniční rozvojové spolupráce** („ZRS“) ČR v Moldavsku, v sektoru voda a sanitace (dle členění OECD-DAC¹), realizovaných v gesci Ministerstva životního prostředí a České rozvojové agentury. Konkrétně se jedná o dva projekty řešené formou veřejných zakázek:

1) „Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut“

realizátor:	AQUATEST, a.s.
období realizace:	2006 – 2008
celkové čerpání prostředků ze ZRS ČR:	6 mil. Kč

2) „Obnova monitorovací staniční sítě v povodí řeky Prut - modernizace informačního systému protipovodňové ochrany“

realizátor:	AQUATEST, a.s.
období realizace:	2010 – 2012
celkové čerpání prostředků ze ZRS ČR:	20,8 mil. Kč

Hlavní zúčastněné strany

Ministerstvo životního prostředí ČR („MŽP“) bylo gestorem prvního hodnoceného projektu.

Česká rozvojová agentura („ČRA“) působí od 1. ledna 2008 jako implementační agentura pro plnění úkolů v oblasti ZRS ČR, zejména pro přípravu a realizaci bilaterálních rozvojových projektů. V současné době je v její gesci téměř celá šíře dvoustranných rozvojových projektů velkého rozsahu.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR („MZV“) je v ZRS ČR odpovědné za koncepční řízení rozvojové spolupráce, včetně programování její bilaterální složky a vyhodnocování výsledků (evaluace). MZV bylo gestorem obou hodnocených projektů.

Zastupitelský úřad („ZÚ“) ČR v Kišiněvě zastupuje Českou republiku v Moldavsku, včetně oblasti rozvojové spolupráce. Konkrétně jsou úkoly koordinace a monitoringu ZRS pověřeni zčásti diplomat vyslaný z ČR, zčásti místní koordinátorka specializující se na rozvojovou problematiku.

Realizátoři, partnerské organizace, sdružení konečných příjemců:

Společnost **AQUATEST a.s.** realizovala oba hodnocené projekty na základě veřejných zakázek zadaných gestory, tzn. v prvním případě MŽP a v druhém ČRA.

¹ Výbor pro rozvojovou pomoc - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Státní hydrometeorologická služba Moldavska (*Serviciul Hidrometeorologic de Stat*) působila jako partnerská organizace u obou projektů a zároveň jako hlavní cílová skupina projektu. (Konkrétně v případě druhého projektu bylo dohodnuto, že na projektu bude dlouhodobě pracovat skupina 2-3 moldavských odborníků a techniků.)

Konečnými příjemci (beneficienty) obou projektů je obyvatelstvo a výrobní podniky, jejichž majetek se nachází v kritické oblasti postihované povodněmi.

Cíle evaluace, očekávání zadavatele od evaluace:

Hlavním cílem evaluace je získat objektivně podložené závěry využitelné při rozhodování MZV ve spolupráci s ČRA o budoucím zaměření ZRS ČR v Moldavsku. Dále zadavatel očekává informace pro rozhodování o realizaci projektů podobného typu také v dalších partnerských zemích ZRS ČR.

Závěry z evaluace mají poskytnout zadavateli vyhodnocení každého jednotlivého projektu z hlediska mezinárodně uznávaných evaluačních kritérií OECD-DAC, tj. **relevance, efektivitu, efektivnosti, udržitelnosti a dopadů**.²

Jelikož první hodnocený projekt byl ukončen již na konci roku 2008, na zhodnocení jeho dlouhodobých dopadů bude proto při evaluaci kladen nadstandardní důraz. Naopak u druhého projektu, který by měl být dokončen na konci roku 2012, zadavatel bere v úvahu fakt, že možnosti zhodnocení dopadů v době provedení této evaluace jsou objektivně omezené.

Kromě kritérií OECD-DAC evaluace posoudí hodnocené projekty také z hlediska uplatnění **průřezových principů ZRS ČR**, kterými jsou:

- řádná (demokratická) správa věcí veřejných;
- šetrnost k životnímu prostředí a klimatu;
- dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen.³

Od evaluačního týmu zadavatel očekává také komplexní **posouzení intervenční logiky** hodnoceného projektu, vč. analýzy klíčových předpokladů a rizik pro dosažení cílů (bez ohledu na jejich dřívější pojmenování či nepojmenování ze strany realizátora či gestora). Pokud by evaluační tým shledal intervenční logiku v projektové dokumentaci za neúplně či nepřesně definovanou, je očekáváno provedení tzv. rekonstrukce intervenční logiky jako součást prací na této evaluaci.

Doporučení adresovaná evaluačním týmem MZV, ČRA, realizátorovi či jinému aktéru ZRS, mají být zaměřena primárně na možné návaznosti na hodnocený projekt při plánování další ZRS v Moldavsku. Může však jít také o doporučení procesní k danému typu projektu. Zadavatel je připraven ve zprávě obdržet i ponaučení širšího charakteru (*lessons learned*) pro řízení a realizaci ZRS, případně ponaučení pro řízení procesu evaluace, pokud jsou tato ponaučení dostatečně relevantní a využitelná také pro ZRS v jiných zemích a sektorech.

Spolu se zadavatelem bude na průběh evaluace dohlížet v poradenské roli také **referenční skupina**, složená ze zástupců MZV – odboru rozvojové spolupráce a humanitární pomoci („MZV-ORS“), MZV – odboru států severní a východní Evropy („MZV-OSVE“), Ministerstva životního prostředí a ZÚ Kišiněv. Komunikaci mezi evaluačním týmem a referenční skupinou bude zprostředkovávat zástupce MZV-ORS. Členové referenční skupiny budou mít právo připomínkovat zprávy odevzdané evaluačním týmem (viz níže).

² Více k uplatnění kritérií OECD-DAC při vyhodnocení projektu ZRS viz povinná osnova evaluační zprávy – v příloze.

³ Průřezové principy jsou blíže definovány v Koncepci ZRS ČR na r. 2010-17 (k dispozici na webových stránkách www.mzv.cz/pomoc).

Výstupy požadované zadavatelem, termíny:

- Zadavatel požaduje po evaluačním týmu odevzdání jedné **průběžné zprávy** a dvou **závěrečných evaluačních zpráv**. Každá závěrečná evaluační zpráva vyhodnocuje jeden projekt (ze dvou projektů definovaných výše).
- Průběžná zpráva detailně rozpracovává metodologii hodnocení, popisuje okruhy otázek a hypotéz formulovaných na základě studia dokumentů a rozhovorů vedených v ČR, které mají být ověřeny na misi v partnerské zemi. Zpráva dále obsahuje harmonogram mise do partnerské země vč. plánu setkání, rozhovorů, fokusních skupin, pozorování, odborných měření, dotazníkových šetření, apod.
- Průběžná zpráva musí být odevzdána zadavateli v listinné (svázané) podobě i elektronické podobě, a sice **nejpozději 5 pracovních dnů před odjezdem týmu na evaluační misi** do partnerské země.
- Podoba závěrečné evaluační zprávy se musí řídit **osnovou evaluační zprávy ZRS ČR⁴**; délka textu **max. 25 stran A4** (bez příloh), manažerské shrnutí v délce **max. 4 strany A4**.
- Závěrečnou evaluační zprávu je nutné odevzdat zadavateli v listinné podobě ve 2 svázaných výtiscích i v elektronické podobě na CD.
- Pracovní verze závěrečné evaluační zprávy musí být odevzdána zadavateli k připomínkám do **5. listopadu 2012**. Zadavatel shromáždí připomínky od referenční skupiny a předá tyto zpracovateli, který je povinen obsahové připomínky písemně vypořádat (tzn. zpracovat do textu zprávy, nebo se zdůvodněním odmítnout, v každém případě písemnou formou). Pokud je k zaslání připomínek vyzván také realizátor projektu, evaluační tým se musí zabývat i jeho podněty.
- Finální verze evaluační zprávy musí být odevzdána zadavateli do **26. listopadu 2012**.
- Zadavatel dále od týmu očekává **představení evaluační zprávy**, tj. zejména jejích hlavních závěrů a doporučení, na prezentaci s diskusí uspořádané ze strany MZV-ORS. Termín prezentace bude stanoven po vzájemné dohodě v dostatečném časovém předstihu. Evaluační tým zašle vizuální osnovu prezentace (powerpoint) předem zadavateli k připomínkám.

Další upřesnění:

- Zkoumání výsledků projektu v partnerské (neboli přijímající) zemi formou evaluační mise je povinnou součástí procesu vyhodnocení. Předpokládaná délka výzkumu v partnerské zemi věnovaná jednomu projektu je v průměru kolem 5 dnů - v závislosti na charakteru projektu, jeho geografickém rozprostření (1 lokalita versus vyšší počet vzdálených lokalit), počtu relevantních úřadů, apod. Zejména se však odvíjí od metod zvolených evaluačním týmem, proto zadavatel nestanoví ani minimální ani maximální počet dnů, který má tým věnovat výzkumu v partnerské zemi.
- Předpokládá se, že v průběhu vyhodnocení zpracovatel povede rozhovory se zástupci MZV, ČRA, ZÚ Kišiněv, realizátory daných projektů; se zástupci konečných příjemců a partnerských organizací realizátorů v Moldavsku; dále s představiteli tamější státní správy a samosprávy (a s dalšími respondenty dle potřeby).⁵

⁴ Osnova evaluační zprávy ZRS ČR je přílohou tohoto dokumentu.

⁵ Při evaluační misi v partnerské zemi však nemusí jít pouze o formu individuálních rozhovorů – způsoby zjišťování a ověřování informací vycházejí z metodologického postupu evaluačního týmu.

- Od evaluátorů se očekává také konzultace na ZÚ Kišiněv. Evaluační tým se může na zastupitelský úřad obrátit se žádostí o logistickou podporu nebo s žádostí o zprostředkování rozhovorů na ministerstvech ad. úřadech partnerské země; měl by však asistence ZÚ využívat jen v míře nezbytně nutné.

Podmínky vyhodnocení:

Evaluaci může provést

- a) **jedna osoba** – za předpokladu disponování všemi klíčovými odbornostmi požadovanými zadavatelem v tomto vyhlášení;
- b) **tým složený z více osob** (z nichž jedna působí jako vedoucí týmu s odpovědností za celý výstup vůči zadavateli);
- c) **právníká osoba disponující adekvátním týmem expertů** (z nichž jeden působí jako vedoucí týmu zajišťující komunikaci se zadavatelem).

Zadavatel považuje za optimální tým složený ze **dvou osob, tj. hlavního evaluátora** s odpovědností za celý proces vyhodnocení a odevzdání dohodnutých zpráv, jehož odbornost spočívá zejména v metodách evaluace; a **experta na vodohospodářství, hydrogeologii, resp. ochranu životního prostředí.**

Členové evaluačního týmu musí splňovat všechny níže uvedené **podmínky nezávislosti** současně (podmínky platí pro všechny projekty zahrnuté do této evaluace). Splnění nezávislosti potvrzují čestným prohlášením odevzdaným zadavateli evaluace při podpisu smlouvy. Podmínky nezávislosti jsou definovány takto:

Žádný z členů evaluačního týmu se nepodílel na přípravě ani realizaci hodnoceného projektu v jakékoli fázi.

Žádný z členů evaluačního týmu není zaměstnancem gestora, ani jím nebyl v období implementace hodnoceného projektu; nepůsobí jako zaměstnanec či externí spolupracovník realizátora, ani nepůsobil v období implementace hodnoceného projektu.

Hlavní evaluátor, kromě výše definovaných podmínek, se nepodílel na realizaci projektů zahraniční rozvojové spolupráce ČR ani v zemi hodnoceného projektu, ani v sektoru hodnoceného projektu, a sice u obou podmínek v roce předcházejícím evaluaci, v roce dané evaluace, ani se nebude podílet v roce následujícím.

Nabídky účastníků řízení musí obsahovat:

- plán práce a konkrétně popsany metodologický přístup evaluačního týmu (tzn. metodologie navržená specificky pro předmětnou evaluaci projektů ZRS v Moldavsku);
- složení evaluačního týmu, tj. počet, jména a specializace odborníků, kteří se na evaluaci budou podílet (včetně stanovení jejich účasti na misi a jejich plánovaných rolí při vypracování evaluační zprávy);
- životopisy expertů tvořících evaluační tým, s uvedením konkrétních údajů k vzdělání a zkušenostem relevantním pro předmětnou evaluaci;
- čestné prohlášení o splnění kvalifikačních kritérií (viz níže);

- nabídkovou cenu, uvedenou bez i včetně DPH (resp. u neplátců DPH uvedenou jako jediná cena opatřená prohlášením předkladatele o tom, že není plátcem DPH). Zadavatel předpokládá hodnotu zakázky v orientačním rozmezí 200 000 – 300 000 Kč vč. DPH.⁶

Nabídky mohou být podávány v jazyce českém, slovenském nebo anglickém. Nabídky v jiných jazycích nebudou akceptovány.

Vyhlášení výběrového řízení a příjem přihlášek:

Výběrové řízení je veřejně vyhlášeno dne 16.7. 2012. Vaše návrhy zasílejte doporučeně (nebo doručte osobně) v písemné i elektronické formě na následující adresu:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci

Loretánské náměstí 5

118 00 Praha 1

Příjem přihlášek končí dne **6.8. 2012 ve 14 hod.** Návrhy zaslané jiným způsobem (např. faxem nebo e-mailem), doručené na jiné adresy nebo obdržené po termínu uzávěrky nebudou přijaty.

Žádost se podává v obálce označené:

- názvem výběrového řízení;
- plným jménem (názvem) žadatele a adresou;
- textem „NEOTEVÍRAT“.

Vyhodnocení nabídek:

Došlé nabídky budou zpracovány pověřeným administrátorem, který prověří kvalifikační kritéria, a poté předány hodnotící komisi, která je posoudí a na základě hodnotících kritérií vybere vítěznou nabídku. Výsledek výběru hodnotící komise bude zveřejněn do dne 27.8. 2012 na webových stránkách (profilu) zadavatele.⁷

Kvalifikační kritéria:

- ukončené vysokoškolské vzdělání - u vedoucího evaluačního týmu;
- minimálně 4 roky pracovních zkušeností - u vedoucího evaluačního týmu;
- alespoň komunikativní znalost anglického nebo moldavského nebo rumunského nebo ruského jazyka u všech členů evaluačního týmu, kteří se budou účastnit mise do Moldavska.

Hodnotící kritéria:

- praktické zkušenosti s metodami i teoretické znalosti metod evaluace u vedoucího i dalších členů týmu (v přihlášce jednoznačně vyjmenujte dříve řešená vyhodnocení, analytické studie podobného druhu, absolvovaná školení k evaluaci, školení k řízení projektového cyklu, relevantní absolvované vysokoškolské předměty, apod.);
- kvalita a proveditelnost předložené metodologie evaluace, postupu prací a rozdělení úkolů v evaluačním týmu;

⁶ Očekávaným rozmezím však zadavatel nedefinuje striktně ani minimální, ani maximální cenu. Nabídková cena musí zahrnovat všechny náklady evaluačního týmu, tj. např. na čas strávený prací v kanceláři (analýza dokumentů, psaní zpráv, zpracování připomínek), náklady na evaluační misi do partnerské země (odměna členům týmu, letenky, místní doprava, ubytování, stravné, tlumočení, telefonní hovory), odměnu členům týmu za čas strávený závěrečnou prezentací, apod.

⁷ www.mzv.cz/pomoc

- rozsah předchozích zkušeností členů týmu v oblasti rozvojové spolupráce nebo humanitární pomoci (české i poskytované jinými státy či organizacemi);
- rozsah předchozích zkušeností členů týmu z transformujících se nebo rozvojových zemí; zejména ze států východní Evropy či střední Asie;
- rozsah předchozích zkušeností a odbornosti týmu v oblastech zemědělství, drobného podnikání a regionálního rozvoje;
- nabídková cena (porovnávají jsou ceny bez DPH).

Osoba pověřená pro věcná jednání v rámci výběrového řízení:

Mgr. Milan Konrád

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV

tel.: 224 18 2720

e-mail: milan.konrad@mzv.cz

Přílohy:

závazná osnova evaluační zprávy ZRS ČR

vybrané dokumenty k projektu

Evaluační matice pro projekt: Monitoring povrchových vod a ochrana před povodněmi v povodí řeky Reut, Moldavsko, 2006 – 2008

Otázka / podotázka	Indikátor*	Existence vstupních dat	Zdroj dat	Nástroj sběru dat
1. Relevance				
1.1. Do jaké míry byl navržený projekt v souladu s prioritami ZRS ČR v rámci projektové spolupráce mezi Českou republikou a Moldávií?				
Jak a kým byl projekt identifikován?	Míra relevantnosti identifikovaného projektu v konceptu ZRS	Ano	MŽP ČR	Rešerše dat, rozhovory
Do jaké míry byl projekt v souladu s prioritami ZRS ČR pro období 2002-2009?	Míra naplnění ve srovnání s geografickým a sektorovým zaměřením ZRS ČR 2002-2009.	Ano	Projektová dokumentace, MZV ČR, MŽP ČR.	Rešerše dat, rozhovory
1.2. Do jaké míry byl projekt navržen na základě priorit partnerské země a analýzy potřeb partnerských subjektů a beneficentů?				
Do jaké míry zohledňoval projekt hlavní priority MERN a dalších zúčastněných stran?	Míra naplnění ve srovnání s národními programy a strategiemi Moldavska.		Projektová dokumentace, sekundární data, MERN, AAM, další zúčastněné strany.	Rešerše dat, rozhovory
Do jaké míry zohledňoval projekt hlavní priority Partnerského subjektu (SHS)?	Míra naplnění ve srovnání s potřebami a prioritami SHS.	???	Projektová dokumentace, SHS, realizátor.	Rešerše dat, rozhovory
Do jaké míry zohledňoval projekt hlavní priority beneficentů?	Míra naplnění ve srovnání s potřebami dotčených obyvatel a institucí.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, MERN, SHS, koneční příjemci.	Rešerše dat, rozhovory, skupinové diskuse
Jsou aktivity a výstupy projektu v souladu s jeho zamýšlenými výsledky?	Intervenční logika.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, SHS, hydrometeorologické stanice a technologie.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování
1.3. Do jaké míry byl projekt komplementární s dalšími projekty a programy?				
Jaké projekty a programy ČR s obdobným záměrem byly implementovány před tímto projektem, během realizace nebo v návaznosti na něj?	Přehled projektů a programů podporovaných ZRS ČR.	Ano	Projektová dokumentace, MŽP ČR, ČRA, MZV ČR, sekundární data.	Rešerše dat, rozhovory
Jaké projekty a programy s obdobným záměrem byly implementovány moldavskou stranou a donory před tímto projektem, během realizace nebo v návaznosti na něj?	Přehled projektů a programů podporovaných moldavskou stranou a donory.	(Ano)	Projektová dokumentace, MERN, úřady místní samosprávy, realizátor, SHS, ostatní donoři, sekundární data.	Rešerše dat, rozhovory
Do jaké míry byl projekt komplementární s těmito aktivitami nebo se s nimi překrýval?	Míra komplementarity, spolupráce a duplikace.	???	Projektová dokumentace, SHS, MERN, úřady místní samosprávy, ostatní donoři, sekundární data, hydrometeorologické stanice a technologie.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování
1.4. Do jaké míry jsou cíle projektu relevantní vzhledem k aktuálním prioritám ZRS ČR, MERN, SHS a beneficentů?				
Jaké jsou aktuální priority a aktivity ZRS ČR?	Míra naplnění ve srovnání s geografickým a sektorovým zaměřením ZRS ČR.	Ano	Projektová dokumentace, MZV ČR, ČRA, ZÚ.	Rešerše dat, rozhovory.

Jaké jsou aktuální priority a potřeby MERN a dalších zúčastněných stran?	Plán a priority v daném sektoru.	???	Projektová dokumentace, sekundární data, MERN, AAM a další zúčastněné strany.	Rešerše dat, rozhovory.
Jaké jsou aktuální priority a potřeby SHS?	Plán a priority rozvoje.	???	Projektová dokumentace, sekundární data, SHS.	Rešerše dat, rozhovory.
Jaké jsou aktuální priority a potřeby beneficentů?	Popis klíčových potřeb / priorit a aktivit.	???	Projektová dokumentace, sekundární data, místní obyvatelstvo, úřady místní samosprávy.	Rešerše dat, rozhovory.
Jak je možné navázat na hodnocený projekt, resp. na spolupráci v rozvoji sektoru obecná ochrana životního prostředí v Moldávii?	Popis možností navázání na hodnocený projekt. Popis možností navázání na spolupráci v daném sektoru/oblasti.	Ne	Projektová dokumentace, MZV ČR, ČRA, ZÚ, MERN, sekundární data, strategie a plány, SHS, úřady místní samosprávy, realizátor, ostatní donoři a projekty.	Rešerše dat, rozhovory.
2. Efektivnost / účelnost				
2.1. Do jaké míry byly dosaženy plánované cíle (výstupy) projektu?				
Do jaké míry zajistil projekt monitorování stavu povrchových vod v povodí řeky Reut?	Pět vzorových monitorovacích hydrometeorologických stanic s okamžitým měřením průtoku a dálkovým přenosem dat. Informace z průběžného sběru a vyhodnocování dat z monitorovacích hydrometeorologických stanic v povodí řeky Reut.	Ano	Projektová dokumentace, SHS, server SHS (aktuálně sbíraná data ze stanic) realizátor, hydrometeorologické stanice a technologie.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.
Jakým způsobem byla zvýšena protipovodňová ochrana osob a majetku v povodí řeky Reut?	Vzorový projekt protipovodňových opatření v dílčím povodí řeky Reut realizován. Varovná hlášená služba založená na průběžných výstupech hydrometeorologických stanic.	Ano	Projektová dokumentace, SHS, primární data, místní obyvatelstvo, úřady místní samosprávy, realizátor, lokalita.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.
Do jaké míry projekt posílil kapacity SHS v oblasti hydrologického monitoringu?	Míra participace SHS na přípravě a vykonávání prací, dodávek dílů a materiálů. Počet pracovníků SHS zapojených /vyškolených v hydrologickém monitoringu – koncepce, realizace, provoz a údržba hydrometeorologické sítě. Počet pracovníků aktivně ovládajících/ využívajících aplikační měřicí a vyhodnocovací SW (Most, Hydro ad.) Předaná zařízení, technologie, software a příručky.	???	SHS, Projektová dokumentace, záznamy a výstupy z formálních školení, odborná literatura a příručky.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.
Do jaké míry projekt posílil kapacity SHS v oblasti ochrany před povodněmi?	Míra participace SHS na přípravě a vykonávání prací, dodávek dílů a materiálů. Počet pracovníků SHS vyškolených v oblasti	???	SHS, Projektová dokumentace (smlouvy, předávací protokoly), záznamy a výstupy z formálních školení, odborná literatura a	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.

	protipovodňových opatření – stanovení záplavových území, návrh a realizace prvků protipovodňové ochrany. Počet pracovníků vyškolených v ovládání / využívání prostředí GIS, numerického modelového řešení (HEC-RAS ad.). Předaná zařízení, technologie, software a příručky. Možnosti konzultace.		příručky.	
2.2. Jaké faktory napomohly dosažení cílů a výstupů projektu?				
Jaké faktory napomohly dosažení cílů a výstupů projektu a jak?	Přehled hlavních faktorů, které napomohly dosažení cílů a výstupů projektu.	Ne	Projektová dokumentace, MŽP ČR, MERN, SHS, ZÚ ČR, realizátor.	Rešerše dat, rozhovory.
2.3. Jaké faktory bránily dosažení výstupů a cílů projektu?				
Co dosažení cílů a výstupů projektu bránilo a jak byly tyto bariéry překonány (pokud to bylo možné)?	Přehled problematických oblastí / faktorů / bariér a popis, jak byly překonány / jak se je snažil realizátor vyřešit.	Ne	Projektová dokumentace, MŽP ČR, MERN, SHS, ZÚ ČR, realizátor.	Rešerše dat, rozhovory.
3. Efektivita / hospodárnost				
3.1. Mohlo být dosaženo stejných výstupů levněji?				
Jaké jsou alternativní způsoby zajištění hydrometeorologické monitorovací sítě vedoucí ke stejným výstupům?	Náklady na realizované a alternativní řešení. Zdůvodnění případných vyšších nákladů.	Ano	Projektová a další (smlouvy na práce, služby a dodávky) dokumentace, MŽP ČR, SHS, realizátor, ZÚ ČR.	Rešerše dat, rozhovory.
3.2. Bylo dosaženo plánovaných výstupů v souladu s časovým plánem projektu?				
K jakým hlavním změnám v časovém plánu došlo a z jakého důvodu?	Přehled hlavních změn včetně zdůvodnění.	Ano	Projektová dokumentace, MŽP ČR, MERN, ZÚ ČR, SHS, realizátor	Rešerše dat, rozhovory.
Bylo dosaženo plánovaných výstupů v souladu s časovým plánem?	Dosažení výstupů dle schváleného finálního časového plánu.	Ano	Projektová dokumentace, MŽP ČR, MERN, SHS, realizátor.	Rešerše dat, rozhovory.
3.3. Jak byl projekt řízen a monitorován od plánování, přes realizaci a předání místním subjektům?				
Jak byl projekt řízen a monitorován ze strany realizátora?	Popis řízení projektu ze strany realizátora.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, SHS, ZÚ ČR, MERN a MŽP ČR, ČRA.	Rešerše dat, rozhovory.
Jak byl projekt řízen a monitorován ze strany SHS?	Popis řízení a monitoringu projektu ze strany SHS.	Ne	Projektová dokumentace, realizátor, SHS, ZÚ ČR, MERN a MŽP ČR.	Rešerše dat, rozhovory.
Jak byl projekt řízen a monitorován ze strany MŽP ČR	Popis řízení a monitoringu projektu ze strany MŽP ČR.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, SHS, ZÚ ČR a MŽP ČR.	Rešerše dat, rozhovory.
Jak byl projekt řízen a monitorován ze strany ZÚ ČR?	Popis řízení a monitoringu projektu ze strany a ZÚ ČR.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, SHS, ZÚ ČR, MŽP ČR.	Rešerše dat, rozhovory.
3.4. Jak byl projekt finančně monitorován?				
Jak byl projekt finančně řízen a monitorován ze strany realizátora, SHS, MŽP ČR, ZÚ ČR?	Popis finančního řízení projektu ze strany realizátora. Popis finančního řízení projektu ze strany	(Ano)	Projektová dokumentace (Rozpočet, vyúčtování, sladění finančních zpráv a dodaných vstupů, auditorské zprávy), realizátor, SHS, ZÚ ČR, MŽP ČR, ČRA.	Rešerše dat, rozhovory.

	gestora. Popis finančního řízení projektu ze strany SHS. Popis finančního řízení projektu ze strany ZÚ ČR.			
3.5. Jak vhodně byla zformulována a jak byla využívána matice logického rámce?				
Jak vhodně byla zformulována matice logického rámce?	Zhodnocení matice v projektovém dokumentu.	Ano	Projektová dokumentace.	Rešerše dat.
Jak vhodně byla využívána matice logického rámce?	Zhodnocení využití matice při interním a externím monitorování a evaluacích.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, subjekty provádějící monitoring a hodnocení projektu (ZÚ ČR, MŽP ČR, SHS, ČRA).	Rešerše dat, rozhovory.
4. Udržitelnost				
4.1. Do jaké míry pokračují pozitivní přínosy projektu po jeho ukončení?				
V které fázi probíhalo jednání o faktorech přispívajících k udržitelnosti projektu (rozpočet, kapacity, technické know-how) - na počátku, v průběhu či na konci?	Popis jednání a závěrů z nich (MoU apod.). Časové určení - na počátku, v průběhu či na konci.	Ne	Projektová dokumentace, MERN, SHS, realizátor, další dokumentace.	Rešerše dat, rozhovory.
Jsou data a informace získaná v průběhu projektu dále doplňována dalšími daty a zhodnocována?	Existence kontinuálních datových řad a jejich vyhodnocení. Přístupnost dat pro relevantní instituce a veřejnost. Stav protipovodňové ochrany obyvatel a majetku v dotčených oblastech v celém povodí řeky Reut ve srovnání se stavem v roce 2008.	Ano	SHS.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.
Je hydrometeorologická monitorovací síť plně funkční?	Funkčnost systému sběru, přenosu a hodnocení dat. Funkčnost a stabilita centrálního serveru.	Ano	SHS, AAM.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.
Je hydrometeorologická síť v povodí řeky Reut resp. navazujících povodí dále rozvíjena?	Plán rozvoje, koncepce státní hydrometeorologické sítě. Rozšíření hydrometeorologické sítě v období 2009-2012.	???	SHS, AAM, SPCSE.	Rešerše dat, rozhovory.
Jaké aktivity byly realizovány SHS v návaznosti na vzorový projekt protipovodňové ochrany?	Realizace protipovodňových opatření navržených ve vzorovém projektu protipovodňové ochrany. Realizované a projektové dokumenty protipovodňových opatření za období 2009-2012.	???	SHS, AAM, SPCSE.	Rešerše dat, rozhovory.

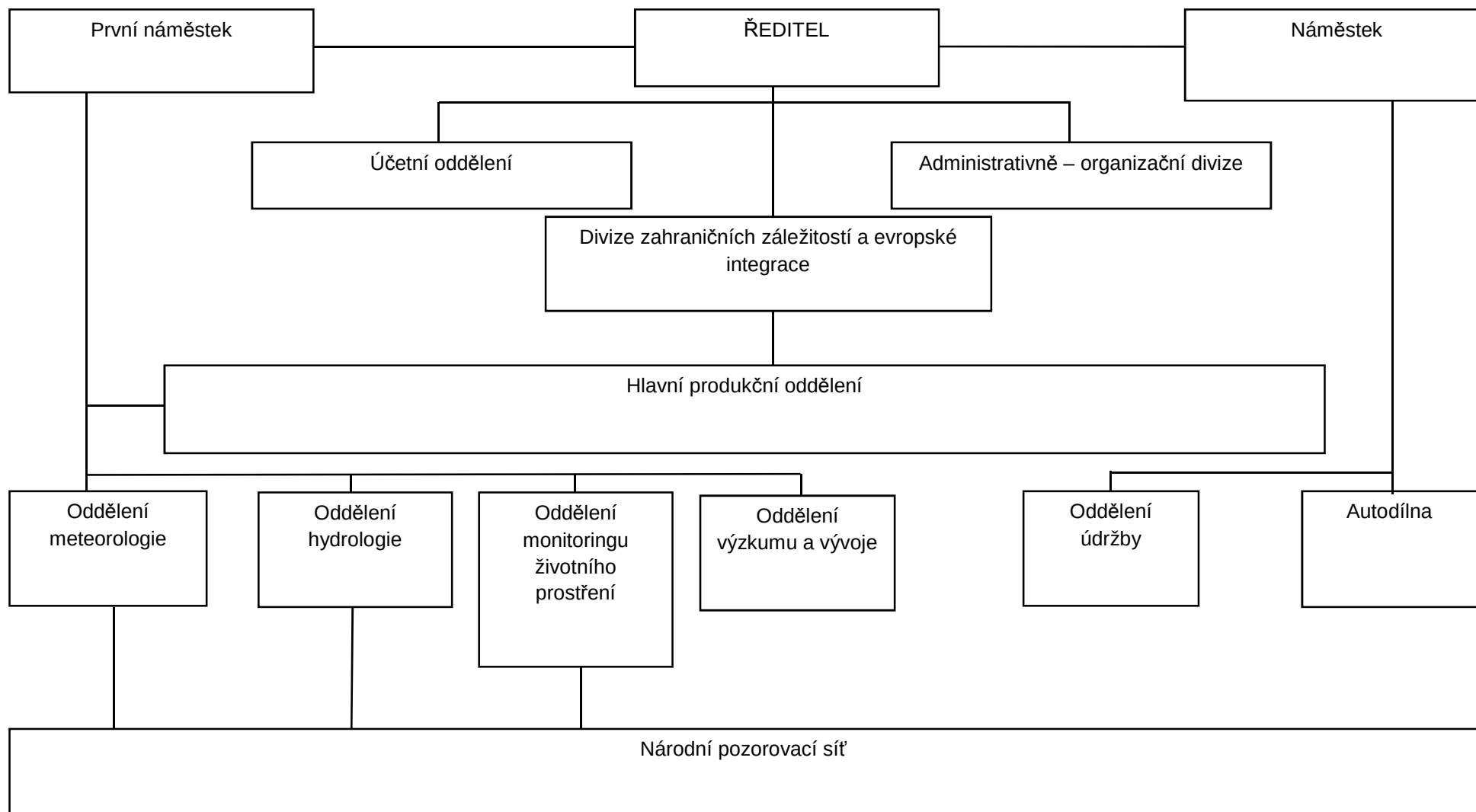
Kolik z vyškolených pracovníků pokračuje v práci?	Prohlášení SHS.	???	SHS.	Rozhovory.
Možnost konzultace s odborníky z ČR?	Prohlášení SHS.	Ne	SHS, realizátor.	Rozhovory.
Jiné vlivy na udržitelnost?	Prohlášení zúčastněných stran.	Ne	SHS, AAM, koneční příjemci, realizátor.	Rozhovory.
4.2 Jaká je pravděpodobnost, že pozitivní dopady projektu budou zachovány na určité úrovni po přiměřeně dlouhé období po ukončení financování a další podpory ze strany donora?				
Problémy s rozšířením, opravami, náhradními díly, SW?	Prohlášení partnerských subjektů.	Ne	SHS.	Rozhovory.
Odpovídá organizační struktura, MIS, kvalifikace pracovníků a jejich rozvoj požadavkům ?	Organizační struktura v době evaluace. Plány na 2015. Plány na 2025.	???	SHS, MERN.	Rešerše dat, rozhovory, pozorování.
Pokrývají příjmy SHS náklady na údržbu a nové investice?	Příjmy a výdaje SHS v roce 2008. Příjmy a výdaje SHS v době evaluace. Příjmy a výdaje na další roky.	???	SHS, MERN.	Rešerše dat, rozhovory.
Pokračování monitoringu a protipovodňové ochrany obyvatel a majetku v dotčených oblastech?	Výhled/plán protipovodňové ochrany obyvatel a majetku v dotčených oblastech v celém povodí řeky Reut na stav v roce 2015. Výhled/plán protipovodňové ochrany obyvatel a majetku v na celém území Moldavska na rok 2025.	???	SHS, MERN.	Rešerše dat, rozhovory.
5. Dopad				
5.1. Jaké změny nastaly v úrovni ochrany před povodněmi a jaký byl jejich pravděpodobný důvod?				
Jaké předpokládané/nepředpokládané změny nastaly v důsledku vybudování automatických hydrometeorologických stanic a zřízení varovné hlášené služby?	Popis hlavních předpokládaných/nepředpokládaných změn. Průkazný příklad (příkladová studie), kdy projekt těmto změnám napomohl.	???	Projektová dokumentace, SHS, AAM, SPCSE, místní obyvatelstvo a samospráva, realizátor, ZÚ ČR, MŽP ČR.	Rešerše dat, rozhovory, prohlídka lokalit
Jaké předpokládané/nepředpokládané změny nastaly v důsledku stanovení záplavových čar zpracování vzorového projektu protipovodňových opatření v dílčím povodí řeky Reut?	Popis hlavních předpokládaných/nepředpokládaných změn. Průkazný příklad (příkladová studie), kdy projekt těmto změnám napomohl.	???	Projektová dokumentace, SHS, AAM, SPCSE, místní obyvatelstvo a samospráva, realizátor, ZÚ ČR, MŽP ČR.	Rešerše dat, rozhovory, prohlídka lokalit
5.2. Jaký dopad měl projekt na beneficiary a v jakém rozsahu?				
Kolik místních obyvatel a institucí a výrobních či nevýrobních podniků projekt ovlivnil a jak?	Počet/výčet konečných beneficentů, které projekt přímo či nepřímo pozitivně či negativně ovlivnil.	???	Projektová dokumentace, výsledky monitoringu, SHS, AAM, realizátor, místní obyvatelé a samospráva.	Rešerše dat, rozhovory
5.3 Jaký dopad měl projekt na SHS a v jakém rozsahu?				
V jaké míře jsou vyškolení odborníci zapojeni?	Počet (%) vyškolených odborníků, kteří se podílejí na udržování a vývoji sítě.	???	SHS, vyškolení pracovníci	Rozhovory
V jaké míře jsou využívány technologie a SW?	Míra využití technologických a informačních kapacit.	???	SHS.	Rozhovory, pozorování

Další příspěvky projektu ke zvýšení kapacity SHS?	Prohlášení SHS.	???	SHS, MERN.	Rozhovory.
6. Průřezové principy ZRS ČR				
6.1. Do jaké míry projekty přispěly k řádné (demokratické) správě věcí veřejných?				
V jaké míře byl SHS do projektu zapojen během plánování projektu, jeho realizace a předání?	Hierarchická úroveň zapojených zástupců SHS. Míra zapojení jednotlivých aktérů.	???	Projektová dokumentace, SHS.	Rešerše dat, rozhovory.
V jaké míře byl SHS do projektu zapojen během plánování projektu, jeho realizace a předání?	Kdo byl určujícím subjektem vybírajícím místa pro realizaci automatických hydrometeorologických stanic? Kdo vybral dílčí vzorové povodí pro vypracování vzorového projektu protipovodňových opatření? Proces přípravy ročních projektů a jejich schvalování.	???	Projektová dokumentace, SHS.	Rešerše dat, rozhovory.
Došlo během plánování, implementace a vyhodnocení projektu k některým rozporům oproti metodice projektového cyklu?	Srovnání projektu oproti Manuálu projektového cyklu ZRS ČR.	Ano	Projektová dokumentace, realizátor, Manuál projektového cyklu ZRS ČR.	Rešerše dat, rozhovory.
6.2. Do jaké míry projekty přispěly k dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen?				
Jaký měl projekt přínos k dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen?	Prohlášení zúčastněných stran. Procento žen vyškolených projektem. Procento mužů vyškolených projektem.	(Ano)	Muži a ženy z různých zúčastněných stran (místní obyvatelé, pracovníci SHS). Záznamy ze školení a služebních cest.	Rozhovory, rešerše dat.
6.3. Do jaké míry byl projekt šetrný k životnímu prostředí a klimatu?				
Do jaké míry byl projekt šetrný k životnímu prostředí a klimatu?	Popis uskutečněných opatření šetrných k životnímu prostředí a klimatu při implementaci projektu.	Ne	Projektová dokumentace, SHS, realizátor.	Rešerše dat, rozhovory.
Jak byly minimalizovány negativní dopady projektu na životní prostředí a klima?	Popis mitigace negativních dopadů.	Ne	Projektová dokumentace, SHS, realizátor, místní obyvatelé.	Rešerše dat, rozhovory.
Jaké jsou přínosy projektu pro budoucí zlepšení životního prostředí a klimatu	Popis přispění projektu ke zlepšení jednotlivých složek životního prostředí.	Ne	Projektová dokumentace, SHS, AAM, SPCSE.	Rešerše dat, rozhovory.
7. Vizibilita				
7.1. Jak byla zajištěna vizibilita / propagace ZRS ČR?				

Jak byla zajištěna vizibilita / propagace ZRS ČR?	Popis označení zařízení apod. Webové stránky. Mediální výstupy. Publikace odborné a pro veřejnost. Náklady na vizibilitu.	Ne	Projektová dokumentace, projektového cyklu ZRS ČR.	Manuál	Rešerše dat, pozorování.
---	--	----	---	--------	-----------------------------

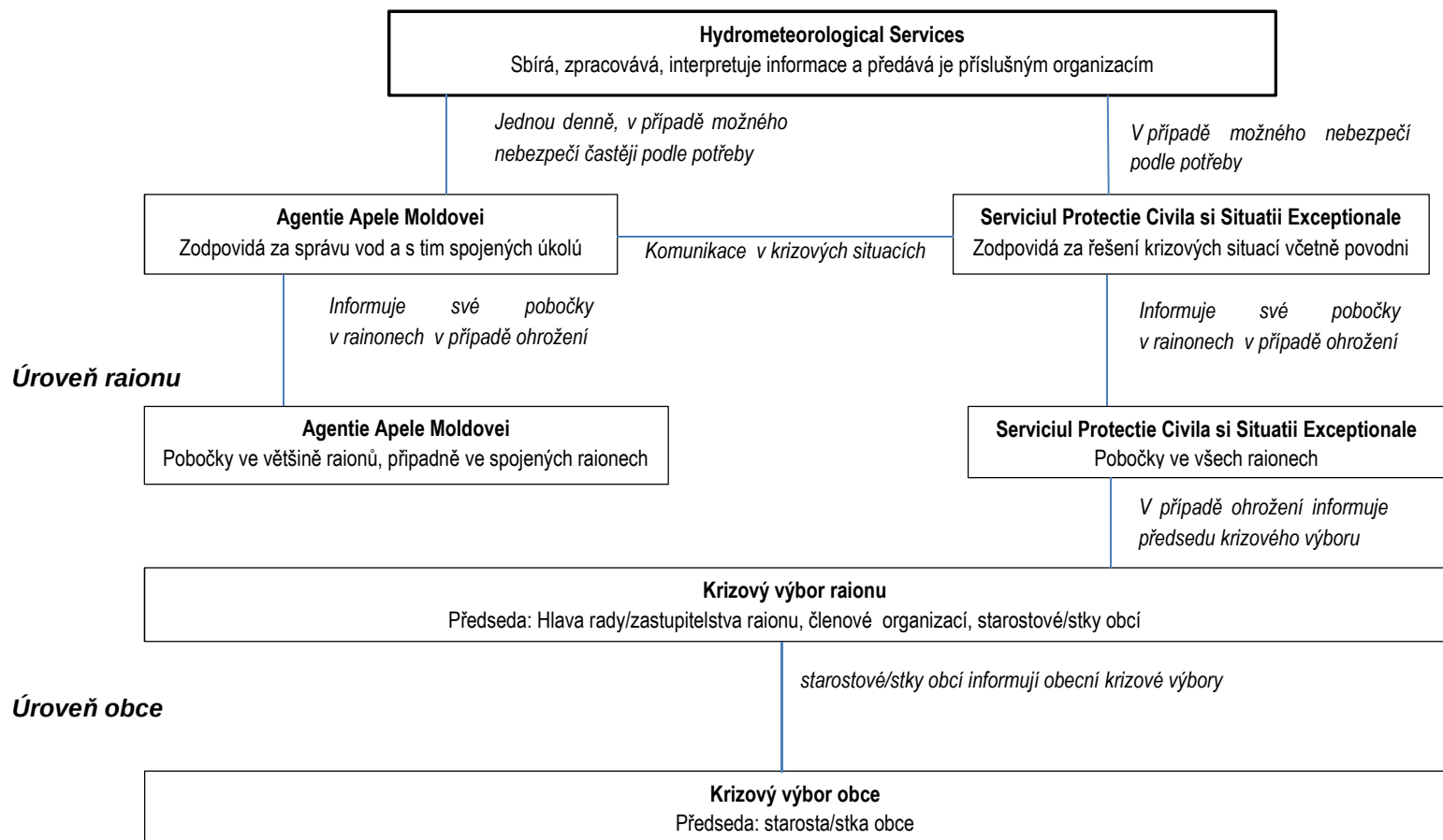
* Poznámka: Stupnice míry naplnění dle škály: Vysoká, Spíše vysoká, Spíše nízká, Nízká, Nelze vyhodnotit (se zdůvodněním)

Organizační schema Státní hydrologické služby

TOK INFORMACÍ O STAVU VODY PŘI POVODŇOVÝCH STAVECH

Státní úroveň

Měřicí profil Telenesti

Automatická řídicí jednotka stanice Telenesti

Radarový snímač na mostku v Telenesti

Pohled na celý měřicí profil Telenesti, mostek s radarovým snímačem a "domek" s řídicí jednotkou

Příklad zápisu do deníku pozorovatele

Starý měřicí profil Jeloboc

Měřicí profil Cubolta a pozorovatel

Měřicí profil Sevrova

Řídící jednotka ve stanici Sevrova, kde po silných přívalových deštích udává čidlo hodnotu 9,66 m, hodnota je v průběhu času konstantní

“Domek” ve kterém je umístěna řídící jednotka, Sevrova